

DEN LITOGRAFISKE
FORENINGS
50 AARSJUBILÆUM

1857 1907
MARTS

DEN LITHOGRAFISKE FORENINGS HISTORIE

I AARENE 1857—1907

VED

V. H. O. HEMMINGSEN

KØBENHAVN
CARL ALLERS ETABLISSEMENT

1907

THE NATIONAL ANTHROPOLOGICAL ARCHIVES
SMITHSONIAN INSTITUTION
WASHINGTON, D. C. 20560

I nærværende lille Skrift, som fremkommer i Anledning af „Den lithografiske Forening“s 50-aarige Bestaaen, har jeg søgt efter bedste Evne, at skildre de vigtigste Begivenheder indenfor Foreningen i de forløbne Aar. Jeg er gaaet til Opgaven med Lyst og Interesse, men Kilderne til de forskellige Oplysninger, som et saadant Skrift nødvendigvis bør indeholde, har været ret mangelfulde; derfor er Resultatet muligvis ikke blevet saa godt og fuldkomment som ønskeligt var. Men af Kærlighed til vor lille Forening, som jeg i en længere Aarrække har været Medlem af, har jeg paataget mig dette Hvery, for derigennem at yde mit lille Bidrag til, at Jubilæumsfesten kan blive saa smuk som mulig.

Endnu en Ting vil jeg bede mine ærede Kolleger huske paa, naar de fælder Dommen over det efterfølgende, nemlig dette, — at det er kommen til Verden i min knapt tilmaalte Fritid.

En Tak vil jeg bringe de forskellige, som har hjulpet mig med at indhente Oplysninger og lignende, til Brug for Værket. En særlig Tak vil jeg rette til mine to mangeaarige Venner, Hr. Lithograf Chr. Johnsen og Hr. Dr. polit. H. L. Bisgaard, for deres værdifulde Bistand ved Ordningen af Stoffet.

Og hermed være det altsaa overgivet til mine Kollegers skaansomme Dom.

Venligst

V. H. O. Hemmingsen.

Da den lithografiske Syge- og Begravelseskasse blev stiftet den 12. Marts 1857, fandtes der kun faa Sygekasser her i Landet. Ganske vist var der i Reglen sammen med de gamle Lav forbunden en Syge- eller Hjælpekasse, som støttede Medlemmerne under indtrædende Sygdom. Men Lavenes egentlige Bestemmelse var jo nærmest at varetage de faglige Interesser, og af Foreninger, som udelukkende var baseret paa Sygdomshjælp, fandtes, som før nævnt, kun faa i Slutningen af Halvtredserne. Aarsagen hertil maa for en Del søges i, at Befolkningen ikke havde den rette Opfattelse af, hvor vigtigt det var at slutte sig sammen i Foreninger eller Selskaber og gennem disse at hjælpe hinanden med en Pengehjælp under indtrædende Sygdom. Men efter den store Frihedsbevægelse i Slutningen af Fyrreerne med den paafølgende 3 Aars Krig, og ikke mindst efter den store Koleraepidemi i 1853, gik det mere og mere op for den mindre bemidlede Del af Befolkningen, hvor nødvendigt det var at slutte sig sammen i Foreninger og mod et ugent-

ligt Kontingent sikre sig en Understøttelse under indtrædende Sygdom og Død.

Før Koleraepidemien i 1853 var den sanitære og hygiejniske Tilstand her i København, for ikke at tale om den øvrige Del af Landet, kun af en meget slet Beskaffenhed. Ikke mange havde tidligere skænket Hygiejnen nogen Tanke, dette gjaldt ikke alene Størsteparten af de stedlige Autoriteter, men i endnu højere Grad den store Almenhed. Men efter den omtalte Epidemi fik mange omsider Øjnene op for, hvor nødvendigt det var at reformere hele det daværende Sanitetsvæsen. Her i København blev Drikkevandet med tilhørende Ledninger underkastet en grundig Reformation; det samme gjaldt Renovationsforholdene, omend kun i en tarveligere Grad. Kort sagt, Bevidstheden om, hvor vigtigt det var at gardere sig mod Sygdom og dermed følgende Ulemper, gik mere og mere op for store Klasser af Befolkningen; og under disse Synspunkter blev „Den lithografiske Forening“ dannet.

Det lithografiske Fag talte paa den Tid ikke mange Udøvere her i Byen, og i

Provinserne kun ganske enkelte, hvad der var ganske naturligt, da Lithografien eller Stentrykkerkunsten ikke var mere end ca. 60 Aar gammel, idet, som bekendt, Böhmeren Aloys Senefelder i 1796—98 opfandt samme. Her til Danmark kom den først i Aaret 1812 ved en Tysker Heinrick Wensler. Af lithografiske Instituter var der her i København i 1857 en halv Snes Stykker, og Foreningen talte ved sin Stiftelse 37 Medlemmer.

De Oplysninger, vi har om Foreningens Virksomhed i de første 19 Aar, er ikke mange, da der ikke blandt Foreningens Ejendele findes noget Eksemplar af de første Love eller nogen Forhandlingsprotokol. Kun Regnskabsprotokollen og nogle løse Regnskabsblanketter har staaet til vor Raadighed. (Dog er det senere ved Velvilje fra et af de ældre Medlemmers, Hr. Emil Jørgensens Side, lykkedes os at komme i Besiddelse af et Eksemplar af Lovene fra 1860). Derfor er Beretningen i den Periode ikke saa fylldig og indholdsrig, som ønskeligt var. Men vi har søgt at skaffe os saa megen Underretning blandt de ældste nulevende Medlemmer som muligt, og efter de Oplysninger, vi har indhentet i Forbindelse med de daværende Regnskaber, har jeg søgt at danne et lille Billede af Foreningens Liv og Virke i de forløbne Aar.

Der eksisterede ikke nogen Forening hverken i den ene eller anden Retning, indenfor Faget herhjemme før 1857. Men adskillige Kolleger havde dog af og til

følt Trang til at komme sammen og tilbringe nogle Timer i hinandens Selskab under harmløs Skæmt og Munterhed. Og blandt disse var Hr. H. Th. Hansen, som fandt, at Tiden var inde til at danne en Forening, hvis Formaal var at hjælpe og støtte Kolleger i Sygdomstilfælde og ved Dødsfald. Denne Tanke vandt Bifald hos adskillige Kolleger, og paa et Møde, som blev afholdt i et, for mange Aar siden nedrevet Traktørsted, som laa paa Hjørnet af Nørrebros Ravelin og Farimagsvejen, blev „Den lithografiske Forening“ stiftet. Den talte, som før nævnt, 37 Medlemmer, og den første Bestyrelse kom til at bestaa af D'Herrer H. Th. Hansen, som baade var Formand og Kasserer, og G. H. Hillebrandt og I. C. Rosenhagen som Medbestyrere, og som Revisorer Buschmann og A. Krøcker. Repræsentanter fandtes der ingen af den Gang, først i Aaret 1876 nævner Bøgerne saadanne. Denne Mangel blev til stor Skade for Foreningen, som senere vil blive omtalt.

Foreningens Formaal var:

„At danne et Samfund af Lithografer og Stentrykkere, der ved regelmæssige Sammenkomster søge at tilvejebringe en nærmere Sammenslutning og et venskabeligt Forhold mellem hinanden; at sikre Medlemmerne en Udbetaling i Sygdoms- og Dødstilfælde, og at virke til Oprettelsen af en Stiftelse for aldrende Medlemmer af Foreningen, samt disses Enker.“

„Den fornødne Capital tilvejebringes ved Bidrag af Medlemmerne, bestaaende af et Indskud af 3 Mark een Gang for alle, og et ugentligt Contingent af 12 Skilling, hvoraf de 4 Skilling udelukkende tilfalder Stiftelsesfondet.“

For Love og Kontrabøger betales 8 Skilling.

„En selskabelig Sammenkomst finder Sted en Gang om Maaneden, hertil paa hviler det Bestyrelsen at sørge for et passende Lokale.“

Aldersgrænsen for at blive oplagen som Medlem var 30 Aar, nu 40 Aar.

Som vi vil se, var Sygekassen ogsaa baseret paa at være en selskabelig Forening, og som alt antydet, var det Bestyrelsen en Pligt at arrangere saadanne Sammenkomster og anskaffe et passende Lokale til Afholdelsen af saadanne, en Gang om Maaneden.

Set med Nutidens Øjne, ser det unægtligt lidt underligt ud, at en Syge- og Begravelseskasse arrangerer maanedlige selskabelige Sammenkomster. Men naar vi husker paa, hvor lille vort Fag den Gang var, og hvor faa Forlystelsessteder, der paa den Tid fandtes her i Byen mod nu, ser det slet ikke saa mærkeligt ud alligevel. Som jeg omtalte før, havde der jo, inden Foreningen blev dannet, oftere fundet slige Sammenkomster Sted. Byen var den Gang forholdsvis lille, og de halvthundrede Kolleger, som arbejdede i den, kendte saa godt som alle hinanden, og derfor var Tanken om en

bestemt maanedlig Sammenkomst indenfor en fast Ramme, som Foreningen dannede, ganske naturlig. Og disse Sammenkomster var derfor ogsaa i Reglen ganske godt besøgte og meget gemyttlige, hvad Foreningens Stifter, Hr. Th. Hansen, meget bidrog til.

Foruden ovennævnte Formaal ses det ogsaa af Lovene og de gamle Regnskaber, at der har eksisteret en Laanekasse for Medlemmerne, idet der i Aaret 1860—61 staar anført en Post paa 68 Rigsdaler og 1 Mark til Udlaan for Medlemmer. Det ses, at Medlemmerne har gjort flittigt Brug af denne Kasse, idet der i de paafølgende Aar stadig er udbetalt Laan. Det kulminerede i 1862—63, hvor der blev udlaant 110 Rigsdaler, herefter aflage Laanene, jævnt dalende, og ophører med Aarene 1866—67, i hvilket Tidsrum der blev udlaant 73 Rigsdaler og 3 Mark. Men om disse Laan nogensinde er tilbagebetalte, kan ikke ses af Regnskaberne. De staar i hvert Fald ikke opførte nogen Steder som værende indkomne i Kassen igen.

De vigtigste af Laanefondets Vedtægter vare saalydende:

„Af Foreningens Midler anvendes et Beløb af indtil 100 Rigsdaler til Udlaan blandt Medlemmerne, i Summer fra 5 til 20 Rigsdaler.“

„Til Dækning af mulige Tab til Udgifter ved Laanefondets Bestyrelse, samt til Afgift af 4 pCt. til Foreningens Kasse,

svares i Rente af den laante Capital 1 Skilling maanedlig af hver Daler.“

„Laanet afdrages med mindst 3 Mark ugentlig, der i Sygdomstilfælde fradrages Sygepengene.“

Det ses tillige, at Foreningen har ydet Hjælp til tilrejsende Kolleger. I Regnskabet for Aaret 1. April 1860—31. Marts 1861 ses der at være indgaaet Bidrag fra Medlemmerne til 2 Rejsende med 4 Rigsdaler 5 Mark og 4 Skilling, og at være udbetalt 5 Rigsdaler. Men efter det Aar lader det til, at denne Del af Foreningens Virksomhed er ophørt.

§ 12 i de gamle Love fra 1860 handler om denne Rejseunderstøttelse, der staar nemlig:

„Naar et Medlem i længere Tid har været uden Empløi og rejser bort fra Byen for andensteds at søge Arbejde, udbetales ham en Rejseunderstøttelse af 5 Rigsdaler, naar han derom henvender sig til Foreningen. En tilrejsende Lithograf eller en Trykker, som forgæves har søgt Arbejde her i Byen, udbetales en Rejseunderstøttelse af 2 Rigsdaler 3 Mark. I begge Tilfælde paalignes Summen samtlige Medlemmer og udbetales ved det paafølgende Møde.“

Den 1. April 1860 blev der endvidere oprettet et Stiftelsesfond, til Dels ved frivillige Bidrag fra Principalerne, og tillige ved et Medlemsbidrag af 4 Skilling pr. Uge. Nogen stor Interesse synes der dog ikke at have været for dette For-

maal, i hvert Fald ikke fra Principalernes Side. Thi medens der i Aaret 1860 blev indbetalt 70 Rigsdaler fra 10 Principaler, var dette Bidrag i 1867 dalet til 30 Rigsdaler fra kun 4 Principaler. Efter Udløbet af dette Aar er dette Fond ophørt at eksistere, og de senere indbetalte Bidrag fra Principalerne indgaaet i selve Sygekassen.

Selve Tanken med at virke hen til Opførelsen af en Stiftelse, med Friboliger for ældre eller arbejdsudygtige Medlemmer eller disses Enker, var jo i sig selv smuk og havde ikke fortjent den Skæbne, som blev den til Del. En af dens Paragrafer lød blandt andet paa:

„Naar Foreningen til Syge- og Begravelseshjælp ejer en Capital af 1000 Rigsdaler, tilfalder hvert Aars Overskud derefter Stiftelsesfondet.“

Og en anden:

„Naar dette Fond ejer 4000 Rigsdaler, nedsættes et Udvalg med Bemyndigelse til at optage de nødvendige Prioritetslaan og arrangere det øvrige med Hensyn til Opførelse af en Bygning.“

Selvfølgelig vilde der være hengaaet mange Aar, inden det var lykkedes dette Fond at faa samlet en saadan Kapital, saa det med Held kunde opføre en Bygning for sine gamle Medlemmer. Men om alt var gaaet som det skulde, havde vi rimeligvis nu haft vort eget Hus.

De første Bidragydere blandt Principalerne i 1860 var D'Herrer

Th. Bergh	5 Rigsdaler.	
Em. Bærentzen & Co.	10	—
C. Ferslew	10	—
A. Hansen	5	—
I. Møller	5	—
J. L. Sivertsen	10	—
F. W. Solem	5	—
J. W. Tegner og Kittendorf	5	—

Ialt ejede Stiftelsesfondet den 29. Maj 1867 en Kapital af 676 Rigsdaler 2 Mark og 3 Skilling.

I de første Aaringer synes Foreningen at have ført en temmelig rolig Tilværelse, og Medlemsantallet, som ved dens Stiftelse i 1857 talte 37 Medlemmer, var i 1859—60 gaaet op til 45 Medlemmer. Men efter det Aar gaar det stadig ned ad Bakke med Medlemsantallet, allerede i Aaret 1860—61 er der en Tilbagegang paa 6 Medlemmer. Og i Krigsaaret 1864 bestod Foreningen kun af 32 Medlemmer, og af disse var ikke mindre end 11 indkaldte til Krigstjeneste. Men alligevel ejede Foreningen, eller burde eje, i Maj 1867 en Kapital paa 1559 Rigsdaler 2 Mark og 4 Skilling. Den havde i de da forløbne 10 Aar udbetalt i Sygepenge til 49 Medlemmer 589 Rigsdaler 3 Mark, og i Begravelsespenge til 8 Medlemmers Efterladte 259 Rigsdaler 3 Mark og 12 Skilling.

Da Foreningen blev dannet og dens Love og Vedtægter udarbejdede, var disse ikke saa gode eller fuldkomne, som dem, den nu styres efter. Hvad der jo var

ganske naturligt, da den var det første Skridt paa Organisationens Vej og dens Ledere vel næppe synderlig bevandrede paa det Omraade. Saaledes som Sygekassen nu er ordnet, drager den et skarpt Skæl mellem Formand og Kasserer. Kassereren foretager vel Udbetalingerne, men Formanden anviser dem, og uden Anvisning fra Formanden maa ingen Udbetaling finde Sted. Den Gang var det anderledes, man slog uden videre de to Poster sammen, og Formand og Kasserer forenedes altsaa i én Person, den tidligere nævnte H. Th. Hansen.

Der var ogsaa en anden Forskel mellem da og nu, som er værd at lægge Mærke til. Nu vælges der Repræsentanter, som overfor Bestyrelsen varetager Medlemmernes Tarv. De danne ikke blot en kontrollerende Myndighed, de danne en bevilgende, og ingen af Foreningens Penge kan hæves af Formanden eller Kassereren fra det Bankinstitut, hvori de er indsatte, uden at en af Repræsentanterne følger med og kvitterer for den optagne Sum. Den Gang var det som sagt anderledes, Formands- og Kassererposten var slaaet sammen, og Bestyrelsen bestod foruden denne af 2 Medbestyrere, hvis Hverv det var at føre Tilsyn med de Syge, omdele Sygepenge og føre Kontrol med Foreningens Midler og Regnskab. Af hvad Beskaffenhed denne Kontrol overfor Formanden har været, skal vi snart komme til; at de ikke har været Bindeleddet mellem Medlemmerne

og Formanden, og at de ikke har set denne grundig efter i Sømmene, blev deslo værre til stor Skade for Foreningen og skal nu blive omtalt.

I Aaret 1867 gjorde man nemlig en for Medlemmerne højst uhyggelig Opdagelse, at Formanden, H. Th. Hansen, havde besveget Kassen efter en Maalestok, der let kunde være bleven af afgørende Betydning for Foreningens Bestaaen, for et Beløb af 1538 Rigsdaler 2 Mark og 4 Skilling.

Formandens Besvigelser, der bragte Kassen saa nær til Randen af Ruin, medførte ganske naturligt en vis Opløsnings-tilstand. I de 2 Maaneder Juni og Juli synes den slet ikke at have fungeret. Det var Opgørets Tid. — Først derefter synes der paany at være kommen Orden i Tingene; og August Maaned er den første, i hvilken man paany begynder at opkræve Kontingent. Men det ser ud til, at Kontingentet i denne og de paafølgende Maaned er 50 pCt. højere end i de tidligere Aar.

At Foreningen i det hele taget ikke gik fuldstændig i Stykker, skyldes for en væsentlig Del, at den fik et Laan af Hr. Lithograf Krøcker paa 40 Rigsdaler, og desuden var der 7 Rigsdaler tilbage i Kassen, som var undgaaet Hansens Efterstræbelser.

Hr. Krøcker blev valgt til Formand, og Hr. P. Andersen blev Kasserer med Hr. C. Arnholtz som Medbestyrer, og til Revisorer blev D'Her-

rer J. Frøyland og W. J. Rasmussen valgte. Denne Bestyrelse ledede Foreningen saa godt i det paafølgende Regnskabsaar, eller rettere de 8 Maaned, fra 1. August 1867 til 1. April 1868, at den foruden at have tilbagebetalt de laante 40 Rigsdaler tillige kunde gaa ud af Aaret med en Kassebeholdning af 85 Rigsdaler 5 Mark og 15 Skilling. Efter at Regnskabet havde udvist en Indtægt af 308 Rigsdaler og 12 Skilling og en Udgift 222 Rigsdaler og 13 Skilling, med et Medlemsantal af 28.

Der maa i den Periode være bleven lavet nye Love, hvad Adskillelsen af Formands- og Kassererposterne synes at tyde paa. Der findes ogsaa i Regnskabet for bemeldte Aar 2 Poster, som peger hen derpaa, den ene lyder paa Autografering af Lovene med 3 Rigsdaler, og den anden for Trykningen af samme (60 Eksemplarer) med 2 Rigsdaler 4 Mark.

Det var, som man vil se, ikke alene Syge- og Begravelseskassens Midler, men ogsaa hele Stiftelsesfondets Kapital, som H. Th. Hansen tilvendte sig, og dette sidste fik ved denne Lejlighed et saadant Knæk, at det helt ophørte at eksistere. De Bidrag, som nu indkom fra Principalerne, kom nu selve Sygekassen til Gode.

Der blev ikke gjort kriminel Strafansvar gældende overfor H. Th. Hansen, men han maatte underskrive en Panteobligation, lydende paa det besvegne Beløb; denne er endnu i Foreningens Be-

siddelse. Endvidere maatte han forpligte sig til at lade sig livsforsikre for 2000 Rigsdaler; disse Penge skulde i Tilfælde af, at Gælden ikke var betalt ved hans Død, komme Foreningen til Gode. At dette imidlertid ikke er sket, er en Kendsgerning; rimeligvis har han ikke kunnet overkomme at betale de faldende Præmier. Det ses, at han Tid efter anden har tilbagebetalt nogle af de besvegne Penge. Sidste Gang, der er sket Henvendelse til ham om at betale noget af sin Gæld, er i 1879. Men ved sin Død, som indtraf i 1881, ejede han intet.

Han betalte:

24. April 1868	60	Rigsd.	„	M.	„	Sk.
— 1869	79	—	2	—	„	—
— 1870	59	—	„	—	„	—
— 1871	33	—	2	—	3	—
— 1872	21	—	„	—	„	—

252 Rigsd. 4 M. 3 Sk.

og i 1877 30 Kr.

Ialt 535 Kr. 39 Øre.

Det var, som enhver vil kunne forstaa, en trist Opdagelse at gøre. H. Th. Hansen var en Mand, der havde nydt sine Kollegers Tillid i en længere Aarrække, og efter Udtalelser fra flere af dem, der har kendt ham, var han en overordentlig dygtig og elskværdig Personlighed; han var Foreningens Stifter og havde med Liv og Interesse taget Del i alt Foreningen vedrørende. At han kunde svige sine Venner og Kolleger saaledes, var et tungt Slag for de fleste, og Sorgen og

Harmen var stor. At han ikke ad retslig Vej blev draget til Ansvar for sine Menter, var vel foruden ovennævnte Egen-skaber tillige den, at han baade havde Hustru og en stor Børneflokk at forsørge, Skyld i, og tjener de daværende Medlemmer til Ære.

Nu var der altsaa trykt nye Love, men heller ikke af dem ejer Foreningen noget Eksempplar, og det er ikke lykkedes mig ad anden Vej at komme i Besiddelse af et saadant. Men efter hvad jeg har uddraget af Regnskaberne og kan tænke mig, er der sket adskillige Forandringer i disse, og en af de vigtigste er den, at der nu fra Aaret 1868 er bleven valgt baade Formand og Kasserer. Repræsentanter er der endnu ingen af, men alene det, at de to Poster, som Formand og Kasserer, er blevene adskille, betyder et stort Fremskridt. Som Formand blev nævnte Aar Hr. P. Andersen valgt og til Kasserer Hr. O. Bentzon; de fungerede fra Maj 1868 til Maj 1871 og afløstes da af Hr. Edv. Jantzen som Formand og Hr. Chr. Cato som Kasserer, med Hr. August Petersen som Medbestyrer. Revisorer var D'Her-rer O. Bentzon og Carl Aller; denne Bestyrelse ledede Foreningen til 1. August 1871.

At Humøret ikke helt var gaet tabt blandt Medlemmerne efter Katastrofen i 1867, viser et af Regnskaberne fra 1868. Der staar nemlig opført en Udgift af 1 Mark for Ombæring af et Cirkulære

angaaende en Skovtur. Samme Aar blev Foreningens Album til Portrætter af Medlemmerne anskaffet, til Dels ved frivillige Bidrag.

Nu arbejdede Foreningen sig støt og sikkert fremad i et roligt Spor, men store og nævneværdige Begivenheder var der i de Aar, saavidt vides, ingen af; og Foreningen tiltog, omend langsomt, i Medlemsantal. Dog sker der en meget stor Fremgang i Aarene 1873—74, idet Medlemsantallet sidstnævnte Aar omtrent blev fordoblet, fra 34 ved Udgangen af 1873 til 62 i 1874. Og den 1. August 1874 blev en ny Bestyrelse valgt, som kom til at bestaa af Hr. Emil Jørgensen som Formand, Hr. C. Hedegaard som Kasserer og Hr. Chr. Petersen som Medbestyrer, og til Revisorer d'Herrer O. Bentzon og August Petersen. Men saa indtraf der et Vendepunkt, om jeg saa maa sige, i Foreningens Tilværelse, og som betød et meget stort Fremskridt. I dette Aar fik den nemlig sin første Læge. Hidtil havde det været saadan, at Medlemmerne for at erholde Sygepenge udbetalt, maatte møde med en Sygeattest udstedt af en eller anden Læge, under hvis Behandling de var, og dennes Honorar maatte de selv betale. At dette Forhold i Længden viste sig at være mindre betryggende for Foreningen og desuden betydeligt dyrere for det enkelte Medlem, hvis Sygdom ofte kunde være langvarig, siger sig selv. Dette var altsaa nu gaaet op for Med-

lemmerne, og Bestyrelsen antog derfor en fast Læge for Foreningen, hos hvem ethvert Medlem var pligtig at søge Hjælp under eventuel Sygdom. Herved havde Foreningen en Garanti for, at ingens Retligheder paa nogen af Siderne blev gaaet for nær.

Foreningens første Læge blev Dr. med., senere Professor, H. P. Ørum, der virkede fra 1. Oktober 1874 indtil sin Død i Oktober 1904, altsaa i samfulde 30 Aar. Med Lyst og Iver gik Hr. Ørum til sin nye Gerning og gjorde sig hurtig meget afholdt hos Størsteparten af Foreningens Medlemmer. Det var ogsaa Doktorens første Sygekasse, og lige til sin triste Sygdom med paafølgende Død, som destoværre indtraf altfor tidlig, varetog han sin Gerning med usvækket Interesse. Mange er de, som staaer i Taknemligheds-gæld til ham, tidlig og silde var han paa Færde for at tilse Foreningens Syge, og det enten Vejret var ondt eller godt. Han var en Læge af den gamle Skole, som altid forstod at trøste og opmuntre sine Patienter, og hvor han kunde skaffe Medlemmerne, disses Enker eller deres Børn et eller andet Gode gennem de mange Forbindelser, han i Tidens Løb havde erhvervet sig, navnlig da han senere blev valgt som Borgerrepræsentant, saa gjorde han det af et godt Hjerte. Derfor var Sorgen ogsaa stor blandt de fleste af Foreningens Medlemmer og deres Familie, da Døden efter et smertefuldt Sygeleje indtraf. Det er ikke faa, han i Aarenes

Løb udenfor sin Lægegerning har hjulpet med Raad og Daad, adskillige har han under Arbejdsløshed eller lignende skaffet Plads for eller paa anden Maade ydet Bistand.

Ved hans 25aarige Jubilæum, som indtraf i 1899, blev der foranstaltet en Indsamling blandt Medlemmerne til en Hædersgave. Tilslutningen hertil var overordentlig stor, saa godt som alle Medlemmerne gav deres Skærv hertil, stor eller lille, efter hvers Ydeevne.

De følgende Aar var lige saa lidt som de nærmest foregaaende rigt paa Begivenheder. Men i Aaret 1876 maa der være sket en Lovrevision, idet der nemlig i Juli Maaned er afholdt en Generalforsamling, paa hvilken der, foruden Bestyrelse, tillige blev valgt Repræsentanter. Det er første Gang, vi i Foreningens Annaler finder dette Ord. Med dette Aar finder vi ogsaa den første Forhandlingsprotokol til Brug ved Generalforsamlinger og desuden Repræsentantskabets Forhandlingsprotokol.

Paa denne Generalforsamling blev Hr. Emil Jørgensen genvalgt til Formand. Hr. Carl Svendsen blev valgt til Næstformand, tidligere hed det Medbestyrer, og Hr. Chr. Petersen til Kasserer.

Til Revisorer blev D'Herrer Klemmert og Gundersen valgte, og som de første Repræsentanter D'Herrer E. Berg, E. Kristensen, William Petersen, Th. Larsen og H. Christensen.

Det var, som ovenfor nævnt, altsaa det

første Repræsentantskab, og at de har været ivrige i Tjenesten fremgaar af, at de samme Dag, de er bleven valgte, holder deres første Møde. Paa dette konstituerer de sig og vælger Hr. E. Kristensen til Formand og William Petersen til Sekretær.

At der straks paa dette Møde var Stof til Forhandling, fremgaar af følgende, som jeg har uddraget af Forhandlingsprotokollen.

„Kassereren meddelte, at Formanden havde indbetalt 28 Kr. 8 Øre under følgende Protest:

Uagtet jeg ikke ser mig forpligtet til at betale de i det forrige Aars Regnskab formodede manglende 28 Kr. 8 Øre, der efter de daværende Revisorer's Udsagn angaves at være Kasse-mangel, har jeg dog under Forbehold indbetalt ovennævnte Beløb.

Em. Jørgensen.“

Endvidere var der 9 forskellige Punkter, som Bestyrelsen ønskede bevilgede, og som ogsaa blev det; ialt for 35 Kr. 90 Øre.

Maaneden efter blev der atter afholdt Repræsentantskabsmøde, og paa dette forelaa en Skrivelse fra nogle misfornøjede Medlemmer, hvori der protesteredes mod den næste afholdte Generalforsamlings Gyldighed, støttende sig paa følgende:

- 1) At Generalforsamlingen ikke var bragt til alle Medlemmernes Kundskab.
- 2) At Dirigenten, Hr. Rudolf Nielsen,

havde overtraadt sin Myndighed ved ikke at tage Hensyn til Majoriteten.

3) At Regnskabet ikke var revideret og fremlagt, og at der var en Kasse-mangel paa 28 Kr. 8 Øre ? som ikke var bragt i Orden.“

„Angaaende Punkt 1, konstituerede Repræsentantskabet sig som Udvalg for at undersøge denne Sag.

Punkt 2. Afvises som ubeføjet.

Punkt 3. Afvises af samme Grund.“

Nu var altsaa Bindeleddet mellem Medlemmerne og Bestyrelsen kommen; det Mellemlid, som er saa nødvendigt for enhver velleddet Forening. Mærkværdigt, at der skulde hengaa omtrent 20 Aar, inden nogen fik Øjnene op herfor, og højst forunderligt, at der ikke allerede i 1867 efter den store Kasse-mangel, da Lovene blev reviderede og Formand- og Kassererposten adskilte, ikke ogsaa blev valgt Repræsentanter. Men, som det gamle Ordsprog siger, „bedre sent end aldrig“; saaledes ogsaa her. Nu var de altsaa komne og deres Stilling bevidste.

Kuriøst nok drejer den første Sag, som Repræsentantskabet faar med at gøre, sig igen om en Kasse-mangel, hvad man dog i Grunden vel næppe har Lov til at kalde den, og jeg skulde heller ikke have omtalt den, saa ubetydelig, som den er, om det, som før nævnt, ikke netop var den første Sag, som findes i Repræsentantskabets Forhandlingsprotokol. Men de viser straks deres Kompetence i ovennævnte Sag, ved dels at danne et Ud-

valg for at undersøge den fremkomne Klage, og dernæst ved de andre Klagepunkter afviser disse som ubegrundede. Men at Foreningen nu var kommen ind i et sundt og naturligt Spor, var indlysende; ligesom ogsaa Bevillingsmyndigheden var i de rette Hænder.

Samme Aar blev Foreningens Love kongelig konfirmerede, og der blev bevilget 25 Kr. dertil. Samtidig var der fremkommet et Tilbud fra Firmaet Hr. J. L. Sivertsen om at trykke Foreningens Love gratis.

Nu kommer vi til Aaret 1877, og de første 20 Aar af Foreningens Tilværelse er henrundne. Paa et Møde blev det vedtaget at fejre 20 Aars Stiftelsesdagen med et Festmaal, saafremt en Trediedel af Medlemmerne vilde deltage. Men denne Fest blev fuldstændig opgivet, da den ikke fandt den fornødne Tilslutning.

Den 28. April blev der valgt en ny Bestyrelse, som kom til at bestaa af Hr. Rudolf Nielsen som Formand, Hr. Chr. Cato som Næstformand og Hr. E. Grees som Kasserer. Desuden blev der valgt nye Repræsentanter, nemlig: D'Herrer Hedegaard, Ferd. Olsen, E. Kristensen, Chr. Petersen og Gundersen. Hr. Petersen blev Formand for Repræsentantskabet.

Paa denne Bestyrelses Initiativ blev der købt en kgl. Obligation, lydende paa 2000 Kr., ligesom der blev ansøgt om at erholde en Moderation i Betalingen for Indlæggelsen af Medlemmer paa Frede-

riks Hospital, i Lighed med, hvad Foreningen havde paa Kommunens Hospitaler. Paa dette Andragende indkom der nogen Tid efter et Tilbud, men da dette ikke fandtes at være i Foreningens Favør, blev det ikke modtaget. Aaret 1877 gik sin rolige Gang, og store Begivenheder indtraf ikke. Forhandlingsprotokollen indeholder enkelte Smaakævlrier og Klager, som dog ikke fortjener nærmere Omtale.

Paa Generalforsamlingen den 25. Maj 1878 blev det bestemt, at Regnskabsaaret herefter begynder med 1. Januar og slutter 31. December, en Bestemmelse, som staar ved Magt den Dag i Dag. Endvidere blev det vedtaget at tilbagebetale de tidligere omtalte 28 Kr. 8 Øre til Hr. E. Jørgensen.

Den gamle Bestyrelse blev genvalgt med Undtagelse af Hr. Chr. Cato, som fratraadte, og Broderen Frederik Cato indtog hans Plads som Næstformand.

I Repræsentantskabet skete der ogsaa nogle Forandringer; dette kom nu til at bestaa af D'Herrer Bigler, Hedegaard, Ferd. Olsen, Ipsen og Johansen, den førstnævnte blev valgt til Formand.

Denne Bestyrelses Funktionstid forløb jævnt og roligt, og med det nye Aar 1879 fratraadte hele denne, og en ny blev valgt, som kom til at bestaa af Hr. E. Jørgensen som Formand, Hr. Carl Svendsen som Næstformand, og Hr. Chr. Petersen som Kasserer. Som man vil se, de samme tre, som fungerede i 1876—77. Til Re-

præsentanter blev valgte D'Herrer Johan Hansen, Gundersen, E. Berg (Formand), Th. Larsen og Ferd. Hansen.

Paa denne Generalforsamling forelaa der et Forslag fra Hr. Carl Svendsen angaaende Begravelseshjælp ved Medlemmers Hustruers Død. Dette Forslag skal jeg senere komme tilbage til ved Afsnittet „Begravelseskassen“. Tillige var der indkommet en Skrivelse fra Apothekerforeningen angaaende Oprettelsen af en Medicinalkasse i Foreningen, men dette Forslag fandt ikke den fornødne Tilslutning og blev henlagt indtil videre.

Det ses, at Bestyrelsen nævnte Aar fik Bemyndigelse til igen at købe en kgl. Obligation, lydende paa 4000 Kr., hvilket ogsaa skete. En saadan blev købt med en Avance i Foreningens Favør af 212 Kr. Og at Bestyrelsen havde søgt at faa den tidligere Formand H. Th. Hansen til at tilbagebetale noget af sin Gæld til Foreningen, hvad dog ikke lykkedes, da han erklærede sig at være ude af Stand til for Øjeblikket at kunne afse noget.

I Repræsentantskabets Forhandlingsprotokol for dette Aar staar endvidere den før omtalte Kasseangel paa de 28 Kr. 8 Øre i Hedegaards Regnskab for Aaret 1874—75 anført. Den Sag, som man troede ude af Verden, er atter bragt paa Bane igen; der staar opført, at Bestyrelsen havde henvendt sig til en Prokurator angaaende denne Sag, men det blev betydet dem, at det vilde blive for kost-

bart for Foreningen at føre denne Affære til Afslutning, hvorfor den blev stillet i Bero indtil videre. Dermed er vi ude med 1879, og paa Generalforsamlingen den 6. Februar 1880 blev hele den gamle Bestyrelse genvalgt. Foreningen var ikke gaaet synderligt frem i det nærmest foregaaende Aar, men den talte dog ved Udgangen af 1880 74 Medlemmer.

Dette Aar forløb ogsaa ganske roligt; Bestyrelsen og Repræsentantskabet arbejdede støt og godt sammen, og i nævnte Aar blev Lovene paany kgl. stadfæstede, efter at være blevne reviderede af et Udvalg, bestaaende af D'Herrer Chr. Petersen, E. Jørgensen, Th. Larsen, E. Berg og Carl Svendsen.

Med Aaret 1881 indtræder der imidlertid atter en vigtig Begivenhed i Sygekassens Historie. I dette Aar blev der nemlig, paa Forslag af Hr. Chr. Petersen, oprettet en Medicinalkasse. Hidtil havde det været saaledes, at de enkelte Medlemmer selv maatte betale den Medicin, som Lægen anordnede. At en saadan Post under et længere Sygdomstilfælde kunde løbe godt op, er indlysende, da det jo er en Kendsgerning, som de fleste vist har erfaret, at Apothekerverer er noget, som man ikke faar ret meget af for Pengene.

Nu havde Foreningen i flere Aar haft sin egen Læge, og det havde vist sig at være til stor Gavn, ikke alene for det enkelte Medlem, men ogsaa for Foreningen; og derfor mente Hr. Petersen, at

naar der nu indenfor Foreningen blev oprettet en Medicinalkasse, som ydede Medlemmerne gratis Medicin mod et ringe ekstra Kontingent, vilde et stort Gode være opnaaet.

Dette Forslag fik en yderst venlig Modtagelse paa Generalforsamlingen, og der blev nedsat et Udvalg for at udarbejde Love for en saadan Kasse.

De vigtigste Paragrafer i disse Love vare saalydende:

„Medlemmerne erhoder paa Receipt, udskreven af Foreningens Læge, gratis Medicin til sig selv, Hustru og ukonformerede Børn.

Medlemskontingentet er 25 Øre hvert Kvartal.

Medicinalkassens Formue dannes af en Sum paa 300 Kr., som tages af Sygekassens Kapital.

For stadig at have den normale Formue (300 Kr.), bliver der i Tilfælde af Underbalance ved hvert Aars Slutning af „Lithografisk Forening“s Overskud at overføre et saa stort Beløb, at Medicinalkassen hvert Aars 1. Januar kan begynde sin Virksomhed med ovennævnte Sum.“

Denne Kasse virkede som en selvstændig Del indenfor Foreningen indtil 1. Januar 1886, da den paa Forslag af Hr. Klemmert indgik i selve Sygekassen.

Den gamle Bestyrelse blev paa denne Generalforsamling atter genvalgt, og et nyt Repræsentantskab, bestaaende af D'Herrer E. Berg (Formand), Gundersen, H. Christensen, B. Meyer og A. Alexander

blev valgt. Alle disse Funktionærer blev igen genvalgte i 1882.

Nu var der gaaet 25 Aar siden Foreningen blev stiftet, og i den Anledning blev der atter indbudt til en festlig Sammenkomst. Denne Gang havde Bestyrelsen mere Held med sig end ved 20 Aarsdagen for Foreningens Dannelse. Der blev afholdt et Festmaaltid i Kongens Klub paa Østergade, og Tilslutningen hertil var ganske god. Festen forløb paa en for Foreningen værdig Maade.

Den 1. April fratraadte Hr. Carl Svendsen som Næstformand paa Grund af Bortrejse her fra Byen.

Paa Generalforsamlingen den 10. Februar 1883 blev Hr. Em. Jørgensen genvalgt som Formand, Hr. Hedegaard som Næstformand og Hr. Ferd. Olsen som Kasserer. Og til Repræsentanter D'Herr E. Berg (Formand), Ferd. Hansen, Jul. Andersen, Diederichs og L. Petersen.

Atter træffer vi paa en Anke angaaende Kasseangel fra forrige Aars Regnskab. Idet Repræsentantskabets Forhandlingsprotokol omtaler en Skrivelse, som var indsendt til Københavns Magistrat, omhandlende en Kasseangel indenfor Foreningen paa 50 Kr. Men Svaret fra denne lød paa, at det blev en Sag, som Foreningen selv maatte ordne. Hvad det egentlig drejede sig om, staar ikke ganske klart, men den samlede Bestyrelse og Repræsentantskabet vedtog at anlægge Sag mod Formanden og Kassereren fra det fore-

gaaende Aar. Forresten et højst mærkeligt Tilfælde, at den samme Formand, som fungerede begge Aar, gaar med til at anlægge Sag mod sig selv. Muligvis beror det paa en fejl Affattelse i Forhandlingsprotokollen, men at denne Formulering imidlertid staar der, er et Faktum. Formanden for Repræsentantskabet, Hr. E. Berg, blev bemyndiget til at føre Sagen.

Paa et senere Møde meddelte Foreningens Formand, Hr. Em. Jørgensen, at han, efter forgæves at have søgt at komme til sin Ret, dels gennem Politiet og dels gennem Magistraten, havde indbetalt 50 Kr., som var udtagne af Bikuben forrige Aar, men som den daværende Kasserer, Hr. Chr. Petersen, nægter at have modtaget.

Resten af Aaret gaar, uden at der blev foretaget noget i den ovennævnte Sag, men paa den næste ordinære Generalforsamling i Februar 1884 blev der behandlet et Forslag fra D'Herr E. Berg og C. Hedegaard samt hele Repræsentantskabet om at tilbagebetale Formanden de af ham indbetalte 50 Kr. Men efter en stærk Diskussion blev dette Forslag forkastet, og denne Sag var dermed ude af Verden, og Hr. Jørgensen 50 Kr. fattigere. Umiddelbart derefter blev der foretaget Valg af Bestyrelse, og Hr. Em. Jørgensen igen valgt til Formand, Hr. Hedegaard til Næstformand og Hr. Ferd. Olsen til Kasserer. Til Repræsentanter blev følgende Herrer valgte,

nemlig: Gundersen (Formand), Klemmert, B. Meyer, Johan Hansen og A. Nielsen.

Men allerede i Begyndelsen af Marts Maaned modtager Repræsentantskabet en Skrivelse fra Hr. Jørgensen, hvori han meddeleer, at han nedlægger sit Mandat som Foreningens Formand. Hvad Grunden til dette Skridt var, oplyser Forhandlingsprotokollen intet om, men Repræsentantskabet tilkalder Suppleanten for at han kan overtage Formandsposten. Dette vægrer denne sig imidlertid ved, og der bliver derfor indkaldt en ekstraordinær Generalforsamling den 2. April samme Aar; og paa denne bliver Hr. Em. Jørgensen atter genvalgt til Formand med stor Majoritet.

Samtidig blev Lægens Honorar forhøjet fra 3 til 4 Kr. pr. Medlem.

Dette Aar lader til at have været meget uroligt, og Forholdet mellem Bestyrelsen og Repræsentantskabet har ikke været godt. Forskellige Smaatrakasserier gør sig stadig gældende, hvilket blandt andet viser sig i Valget af et passende Lokale til Afholdelsen af de maanedlige Bestyrelses- og Repræsentantskabsmøder. Resultatet af denne Uenighed bliver, at der paa ny bliver afholdt en ekstraordinær Generalforsamling den 24. Oktober 1884. Paa denne nedlægger hele Repræsentantskabet sine Mandater, og en meget skarp Diskussion paafølgte, drejende sig om Bestyrelsens formentlige Vilkaarlighed; men Enden paa denne Polemik blev, at

Repræsentantskabet igen blev valgt, omend med temmelig spredte Stemmer. Hr. Johan Hansen bliver dettes Formand. Saaledes endte altsaa denne puniske Krig; og nu virkede de to Faktorer atter godt sammen igen, saa godt, at de med fuld Enstemmighed besluttede at udtage alle Foreningens Penge, som hidtil opbevarede i „Bikuben“, og i Stedet for indsætte dem i Sparekassen for København og Omegn, hvor de siden hen har været forvaltet. Denne Omflytning af Foreningens Midler fra det ene Bankinstitut til det andet, skyldes vistnok nogle ubegrundede Rygter, som paa den Tid var i Omløb om førstnævnte Institution, og som satte adskillige Mennesker Skræk i Blodet.

Den næste ordinære Generalforsamling blev afholdt den 28. Januar 1885; paa denne blev Hr. E. Jørgensen igen, paa tiende Aar, valgt til Formand, Hr. Ferd. Olsen blev Næstformand og Hr. E. Grees Kasserer. Endvidere blev der valgt et helt nyt Repræsentantskab, bestaaende af følgende Herrer, nemlig: Viborg, L. A. Olsen (Formand), V. Petersen, E. Bigler og C. Prehn.

Paa denne Generalforsamling fremkom Hr. Klemmert med et Forslag om at forhøje Sygeunderstøttelsen fra 1,15 Øre til 1,42 Øre, og fra 55 Øre til 72 Øre pr. Dag. Og et andet, som gik ud paa, at Medicinalkassen indlemmes i Sygekassen.

Man blev dog enig om i Stedet for at

nedsætte et Lovudvalg for fuldstændig at revidere Lovene med de to ovennævnte Forslag for Øje.

Dette Lovudvalg kom til at bestaa af Bestyrelsen og Repræsentantskabet; og paa tre efter hinanden følgende ekstraordinære Generalforsamlinger i Juli, August og September 1885 blev de nye Love forelagte og vedtagne.

Her skal jeg kun nævne nogle enkelte Paragrafer, som jeg mener kan have Interesse for Medlemmerne.

Indskuddet, 1 Kr. blev bibeholdt, medens Kontingentet igen blev nedsat til 1 Kr. pr. Maaned. Som man vil huske, blev der den Gang Medicinalkassen i 1881 blev oprettet, foretaget en Kontingentforhøjelse af 25 Øre pr. Kvartal; denne bortfaldt nu, og Medicinalkassen indgik som fast Led i selve Sygekassen, saaledes at Medlemmerne nu fik gratis Medicin. Endvidere blev Sygepengene forhøjet fra 1 Kr. 15 Øre til 1 Kr. 50 Øre pr. Dag i de første 13 Uger og i de næste 13 fra 55 Øre til 75 Øre. Ligeledes blev der foruden frit Hospitalsophold ydet en Pengehjælp af 90 Øre pr. Dag i de første 13 Uger og 15 Øre daglig foruden Hospitalsplejen i de næste 13 Uger.

Aldersgrænsen for Optagelsen vedblev at være 40 Aar. Tillige blev ogsaa Lægegrænsen reguleret.

En anden meget vigtig § blev desuden vedtaget; den lød saaledes:

„Naar et Medlem uafbrudt har betalt

Kontingent i 30 Aar til Foreningens Kasse er han kontingentfri for Resten af sin Levelid, samt beholder sine Rettigheder som de andre Medlemmer.“

Ialt kom Foreningens nye Love til at indeholde 41 §§, men med Undtagelse af ovennævnte og dem, som omhandler Begravelseskassen, hvilke sidste senere vil blive omtalte, er der næppe Grund til her at omtale flere. Men det var ikke saa lidt mere, Medlemmerne nu fik for deres Penge, ovenikøbet for et lavere Kontingent end tidligere; men at dette ikke i Længden kunde svare Regning for Kassen, var indlysende. Der hengik dog flere Aar, i hvilke Medlemmerne nød disse Goder ubeskaaren, lige til 1893, da Lovene igen blev reviderede.

Med Aaret 1886 sker der en lille Revolution indenfor Foreningen. Hidtil var det til Dels de ældre i Foreningen, som havde haft Ledelsen af dennes Anliggender i deres Hænder. Men i de senere Aar havde der dannet sig en Opposition i Foreningen, hvis Tilhængere nærmest maatte søges blandt de yngre Medlemmer; og Tid efter anden havde disse forsøgt at besætte flere af Tillidsposterne, navnlig indenfor Repræsentantskabet, hvad der ogsaa af og til var lykkedes for dem. Der var, hvad vi vil have set af det foregaaende, ved forskellige Lejligheder forefaldet adskillige Rivninger mellem Bestyrelsen og Repræsentanterne, som oftest over rene Bagateller; og paa den ordinære Gene-

ralforsamling den 30. Januar 1886 kom denne Misfornøjelse kraftig til Udbrud.

Der havde i de forløbne Aar fundet en jævn Tilgang Sted af nye Medlemmer, saa at Foreningen ved nævnte Aars Begyndelse talte 89 Medlemmer. Til ovennævnte Generalforsamling var der, da Mødet begyndte, allerede mødt 40 Medlemmer, og flere indtraf i Løbet af Aftenen.

Straks ved Valget af Dirigent og Sekretær lykkedes det Oppositionen at besætte disse to Poster, og nu paafulgte en meget skarp og til Tider ret personlig Kritik af Bestyrelsens Ledelse af Foreningen. Der blev ikke fra nogen af Siderne sparet paa Krudtet, de to modstridende Retninger maalte hinanden Skæppen riglig godt fuld; men Resultatet af den skarpe Polemik blev, at hele den gamle Bestyrelse og Repræsentantskabet blev overstemt og en ny indenfor de yngres Kreds blev valgt.

Den nye Bestyrelse kom til at se saaledes ud:

Til Formand blev Hr. Chr. Johnsen valgt, til Næstformand Hr. Johan Hansen og til Kasserer Hr. Klemmert. Til Revisorer Hr. V. Ernst og Hr. E. Poulsen. Desuden blev følgende Herrer valgt til Repræsentanter: Hjorth, Plæhn, Jul. Andersen, Bachmann og Th. Larsen, den sidste som Formand for Repræsentantskabet.

Denne nye Bestyrelse gik med Iver og Lyst til Arbejdet. Og som Ordsproget

siger, at nye Koste feje altid bedst, saaledes ogsaa her; da Aaret var gaaet, talte Foreningen 106 Medlemmer. Det var altsaa en Fremgang paa 17 Medlemmer i Løbet af et Aar, en Tilgang, som ikke havde noget Sidestykke indenfor Foreningen, med Undtagelse af Aaret 1873—74, da Medlemsantallet steg fra 31 til 62 Medlemmer.

At den nye Bestyrelse maa have arbejdet til Medlemmernes Tilfredshed i det forløbne Aar, synes at fremgaa af, at hele den samlede Bestyrelse paa den næste ordinære Generalforsamling den 29. Januar 1887 blev genvalgt med saa godt som alle de mødte Medlemmers Stemmer, ca. et Halvthundrede.

Fra Hr. L. Andersen var der til denne Generalforsamling indkommet et Forslag til Behandling angaaende Oprettelsen af en Alderdomsforsørgelseskasse for gamle lithografiske Arbejdere. Dette Forslag fremkaldte en længere Diskussion, som resulterede i, at der blev nedsat et Udvalg paa 7 Medlemmer til nærmere at udarbejde ovennævnte Forslag.

Den 26. Marts samme Aar blev der i den Anledning afholdt en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken Udvalgets Arbejde forelaa. Paa denne blev det, med 30 Stemmer mod 6, vedtaget, at Foreningen skulde oprette en Alderdomsunderstøttelseskasse.

Vedtægterne for denne kom til at se saaledes ud:

„Ved Hjælp af de ydede Bidrag fra

Principalerne samt et maanedlig Kontingent af 25 Øre, der paalignes Sygekassens Medlemmer, tilstræber „Lithografisk Forening“ at virke henimod Opprettelsen af en Alderdomsunderstøttelseskasse for Foreningens trængende arbejdsudygtige Medlemmer.

Naar de forskellige Bidrag har naaet en Sum af 4000 Kr., sammenkaldes en Generalforsamling, der tager Beslutning om Sagens videre Fremgang og vedtager Love. Bidrag bliver at paaføre Sygekassens Maanedskvitteringer og opkræves samtidig med denne. Ydelsen af Bidrag indtræder den 1. Maaned efter at Stadfæstelsen har fundet Sted.

Alderdomsunderstøttelseskassens Midler og øvrige Administration sorterer under Bestyrelsen for den lithografiske Forenings Sygekasse, dog saaledes, at Kassereren fører Regnskabet særskilt, og at Midlerne indsættes i Sparekassen paa egen Konto.

Kassens Regnskab revideres af Sygekassens Revisorer og fremlægges paa Sygekassens ordinære Generalforsamling.“

Denne Kasse, som altsaa med Tiden skulde hjælpe ældre svagelige Medlemmer med en lille Understøttelse, fik ikke nogen lang Levetid, thi allerede 8 Aar efter blev den opløst. Grunden hertil skal senere blive omtalt.

Nu kommer vi til Aaret 1888; paa den ordinære Generalforsamling blev D'Herrens C. Johnsen og Klemmert genvalgte.

Til Næstformand blev Hr. Hjorth valgt, og i Repræsentantskabet indtraadte Hr. Carl Svendsen som Stedfortræder for Hjorth. Bachmann blev dettes Formand.

Dette Aar forløb stille, og der skete intet bemærkelsesværdigt.

Det samme kan siges om 1889; den gamle Bestyrelse blev atter genvalgt. Derimod blev der valgt et til Dels nyt Repræsentantskab, som kom til at omfatte følgende Herrer: Jul. Andersen, som blev Formand, L. Andersen, Plæhn, C. A. Sørensen og G. V. Lassen.

Paa næste Aars Generalforsamling den 30. Januar 1890 blev den samlede Bestyrelse igen valgt, medens Repræsentantskabet kom til at bestaa af Jul. Andersen (Formand), L. Andersen, H. Christensen, H. Sandberg og V. Hemmingsen.

To Maaneder efter blev der atter afholdt en Generalforsamling. Der var nemlig indkommet et Forslag fra et Medlem, saavidt jeg husker afdøde Oluf Ferdinand Jensen. Dette Forslag, som drejede sig om en Tilføjelse til Begravelseskassens Vedtægter angaaende Medlemmernes Mødepligt ved Begravelser indenfor Kassens Medlemmer, skal senere blive omtalt under Begravelseskassens Historie.

Det havde stadig været Kutyme, at Bestyrelsen som Vederlag for deres Arbejde i Foreningens Tjeneste, var kontingentfri, men nogen egentlig Løn havde de ikke. Men paa den ordinære Generalforsamling den 31. Januar 1891 fremkom

Hr. L. Andersen med et Forslag i sidstnævnte Retning, der lød saaledes:

Paa Grund af Medlemsantallets stadige Stigning og det dermed forøgede Arbejde for Kassereren, tillader undertegnede sig at foreslaa en mindre aarlig Godtgørelse for Administrationen.“

Dette Forslag fik imidlertid ingen videre Tilslutning og blev ogsaa forkastet med stor Majoritet.

Paa samme Generalforsamling blev Bestyrelsen og det samlede Repræsentantskab genvalgt.

Heller ikke i dette Aar sker der noget af Betydning. Der var indkommet en Besværing fra Hr. L. C. Petersen angaaende Valget af Supleanter til Repræsentantskabet. Disse var der nemlig bleven stemt særskilt paa, men ifølge Lovene var de 3 Medlemmer valgte til Supleanter, som efter de 5 Repræsentanter havde de fleste Stemmer.

Det var jo kun en ringe Fejl, uden væsentlig Betydning, der i nogle Aar var begaaet, men den blev selvfølgelig rettet ved næste Aars Generalforsamling.

Var de senere Aar fattige paa store Begivenheder indenfor Foreningen, kan dette ikke siges om 1892.

I dette Aar blev der nemlig afholdt ikke mindre end 6 Generalforsamlinger. Den første af disse var den aarlige ordinære, som fandt Sted den 30. Januar, paa denne blev Bestyrelsen atter genvalgt og til Repræsentanter D'Herrer Carl Christensen, V. Hemmingsen, H.

Christensen, L. Reimer og Ferd. Andersen (Formand). Denne sidste fungerede imidlertid kun nogle Maaneder og udraadte af Repræsentantskabet. Supleanten M. Kølby indtraadte, og V. Hemmingsen blev valgt til Formand.

Endvidere blev der nedsat et Lovudvalg paa 5 Medlemmer, nemlig:

D'Herrer H. L. Bisgaard, V. Hemmingsen, J. Gundersen, L. Andersen og Hedegaard. Dette Udvalg blev nærmest nedsat med det Maal for Øje at udarbejde et Udkast til Love for Foreningen, i Samklang med de af Regering og Rigsdag samme Aar vedtagne Love om statsanerkendte Sygekasser.

Det var ikke noget let Hverv, der var paalagt dette Udvalg, da der skulde tages mange Hensyn til de forskelliges Interesser, og Sygekasseloven var først traadt i Kraft den 12. April samme Aar, og som Følge deraf man endnu ingen Erfaringer havde paa dens Virkeevne. Men Udvalget gik dog trøstlig i Gang med Arbejdet, og den 21. Maj blev der afholdt en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken et Forslag, til hvilket Medlemmerne kunde tage Standpunkt, forelaa. Der var mødt 57 Medlemmer, og der udspandt sig en meget lang Diskussion, men Resultatet blev, at Forslaget om Statsanerkendelsen blev forkastet med 43 Stemmer mod 14. Men allerede den 23. Juli blev der igen afholdt en Generalforsamling, hvor Spørgsmaalet blev taget op paany. Og paa denne blev det ved-

taget med 25 Stemmer mod 1, at Foreningen skulde søge Statsanerkendelse. Tillige blev Lovudvalget supleret med 2 nye Medlemmer, D'Herrer Sandberg og Th. Larsen.

Lovudvalget, som nu bestod af 7 Medlemmer, arbejdede nu videre paa Basis af det alt foreliggende Materiale, og den 2. Oktober samme Aar forelaa de nye Love fiks og færdige fra Udvalgets Haand. Men dette Arbejde fik de ikke megen Glæde af, thi paa Generalforsamlingen, som blev afholdt den ovennævnte Dag, blev hele Lovforslaget fuldstændig forkastet med 29 Stemmer mod 11; der var mødt 59 Medlemmer. Nu nedlagde hele Lovudvalget deres Mandater, til Trods for at de ivrigt blev opfordret til at udarbejde et nyt Lovforslag, som ikke var baseret paa Statsanerkendelse. Generalforsamlingen blev hævet, uden at der blev valgt noget andet Udvalg, og en ny Generalforsamling blev indvarslet til den 16. Oktober. Paa denne blev det vedtaget at nedsætte et 5 Mands Lovudvalg, men da det kom til Stykket, vilde ingen af de tilstedeværende Medlemmer modtage noget Valg, og som Følge deraf blev Generalforsamlingen igen udsat.

Den 19. November blev den sjette Generalforsamling i 1892 afholdt med følgende Dagsorden:

- 1) Skal Foreningen søge Statsanerkendelse eller ej?
- 2) Forslag fra Hr. Jul. Andersen.

3) Eventuel Nedsættelse af et Lovudvalg.

Der udspandt sig en stærk Diskussion over denne Dagsorden, som endte med Vedtagelsen af en Resolution af følgende Ordlyd:

„Det vedtages at forkaste Generalforsamlingsbeslutningen af 23. Juli 1892. Hvorefter Foreningen ikke søger Statsanerkendelse.

Det foreslaas, at der bliver nedsat et Udvalg til at revidere Lovene.“

Dette Udvalg kom til at bestaa af D'Herrer Jul. Andersen, Berthelsen, E. Poulsen, Chr. Johnsen og Klemmert.

Som man af det anførte vil have set, var det et meget rigt Aar paa Generalforsamlinger, men Resultatet svarede ikke til de hafte Anstrengelser. Og at Medlemmerne var begyndte at blive trætte ved disse mange Gentagelser, viste sig ved de to sidstnævnte, idet der paa den ene kun mødte 16 og paa den anden nogle og tyve Medlemmer. Men statsanerkendt blev Foreningen ikke den Gang. Grunden til Forkastelsen var nærmest den, at Lovudvalget havde indset, at Foreningen ikke kunde vedblive at yde de mange Goder for et saa ringe Kontingent, som den nu i adskillige Aar havde gjort. Derfor var Kontingentet sat betydeligt højere op, hvad der faldt de fleste Medlemmer lidt tungt for Brystet. Desuden blev Medlemmerne ogsaa delt i to Klasser, bemidlede og ubemidlede, hvad kun faa havde haft Klarhed over, da de første

Gang stemte for Statsanerkendelsen. Nu er den jo omsider bleven anerkendt, og det viser sig, at de Beregninger, som det daværende Lovudvalg i 1892 opstillede, ikke var saa fejle endda, men stemmer temmelig godt overens med de Vedtægter og Beregninger, hvorefter Foreningen nu ledes.

Den næste ordinære Generalforsamling blev afholdt den 28. Januar 1893, og paa denne blev der ogsaa vedtaget en vigtig Ændring i Foreningens Statutter. Indtil dette Aar havde Dr. Ørum været ene om Lægegerningen i Sygekassen. Men efterhaanden som Medlemsantallet steg, og flere og flere flyttede ud mod Byens Udkanter, opstod Ønsket om at faa Læger i de forskellige Bydele. Hr. Ørum fandt ogsaa, at disse Ønsker var begrundede og antog da sammen med Bestyrelsen to andre Læger til Hjælp for Medlemmerne. Disse to Læger var Hr. Bitsch for den yderste Del af Nørrebro og Hr. Christensen for Østerbro. Der var altsaa tre Læger, som Foreningen nu havde fordelt paa et Medlemsantal af godt 100. Men mere vil altid have mere, saaledes ogsaa her; da der var gaaet nogle Aar, blev der antaget en Læge til, nemlig Hr. Ottesen paa Amagerbrogade for de Medlemmer, som havde Bopæl i Sundbyerne.

Da vi nu er inde paa Omtalen af Lægerne, skal jeg her med det samme nævne de andre Herrer, som i den Egenkab i de senere Aar er bleven knyttede

til Sygekassen. I Aaret 1900 blev Dr. Geil ansat ved Foreningen som Læge for det yderste Vesterbro, men han virkede dog kun et Par Aar i Foreningens Tjeneste, da han efter den Tids Forløb rejste bort her fra Byen. Som hans Stedfortræder blev Hr. Wiberg da antaget. Disse Læger have hurtig forslaaet at vinde Medlemmernes Tillid og Tilfredshed.

I et Fag som det lithografiske, hvor det meget kommer an paa at have gode Øjne for at naa et saa tilfredsstillende Resultat ved Udførelsen af det daglige Arbejde som muligt, i et Fag, hvor Øjnene ofte bliver svage i en forholdsvis ung Alder, og hvor Brugen af Lup eller Briller derfor meget benyttes, maatte Tanken og Ønsket om at have en Specialist i Ojensygdomme ganske naturlig gøre sig gældende. Dette Ønske havde ofte været omtalt Mand og Mand imellem, men det havde i mange Aar vedblevet at være et fromt Ønske, indtil det endelig paa en Generalforsamling i 1900 blev fremsat og enstemmig vedtaget at ansætte en saadan Læge. Valget faldt paa Hr. Norrie, som ogsaa erklærede sig villig til at behandle Foreningens Medlemmer og disses Hustruer og Børn, og vejlede dem i Valget af Anskaffelse af Briller eller lignende. Hermed var et dybtfølt Savn bleven afhjulpnet og Foreningen en Læge rigere; men det var ikke nok endnu; mere vilde bestandig have mere; og i 1905 blev der yderligere antaget en Læge i Kastrup, nemlig Hr. Gundel. Og

i 1906 fik Medlemmerne paa Frederiksberg deres egen Læge, Hr. Gregersen, og endelig til syvende og sidst i 1906 D'Herrer Harslef og Strodtmann i Brønshøj og Rødovre for de Medlemmer, som boer i den Omegn.

Desuden har Foreningens Medlemmer Moderation ved Tandudtrækning og Indsættelsen af kunstige Tænder hos Hr. Tandlæge V. Schübeler.

I Forhold til Medlemsantallet er det jo et temmeligt stort Antal Læger, som er ansat ved Sygekassen, men Sagen er jo, som alt berørt, den, at Byen er bleven større og større, og mange af Medlemmerne er flyttet bort fra den indre gamle By til dens Udkanter og dens nærmeste Omegn, og derfor er Kravet om en Læge i disse Distrikter ganske naturligt opstaaet.

Der har endogsaa været forsøgt at faa ansat flere Specialister blandt Lægerne ved Sygekassen, blandt andet i Hals- og Øresygdomme. Men dette er bleven nægtet af Sygekasseinspektøren, som efter at Foreningen i Aaret 1903 er bleven statsanerkendt, har den højeste Myndighed indenfor Foreningens finansielle Anliggender.

Det er jo en Selvfølge, at ethvert Medlem af en Forening helst vil have saa mange Goder som muligt for sit indbetalte Kontingent; og derfor blev ogsaa de mange Læger knyttet til Foreningen for at varetage Medlemmernes Tarv. Og mente vi derfor ogsaa, at vi havde Lov

til, uden at forhøje det nuværende Kontingent at ansætte forskellige Specialister ved Sygekassen, men det maa vi aldeles ikke. Indtægt og Udgift skal nøje balancere, og at Balancen virkelig er til Stede, passer Sygekasseinspektøren nøje paa.

Paa ommeldte Generalforsamling blev Formanden og Kassereren genvalgt, medens Hr. J. Gundersen blev Næstformand. Til Repræsentanter blev valgt D'Herrer V. Hemmingsen (Formand), C. F. Sørensen, Carl Svendsen, Carl Christensen og Willadsen.

Den 22. April 1893 blev der afholdt en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken de nye Love blev fremlagte og vedtagne. Der var foretaget en Del Forandringer fra de tidligere Love, af hvilke jeg skal anføre nogle enkelte Paragrafer.

§ 1. Den fornødne Kapital tilvejebringes ved Bidrag, bestaaende af et Indskud af 1 Kr., naar Alderen ved Optagelsen er under 25 Aar, 2 Kr. fra 25—30 Aar og 5 Kr. fra 30—40 Aars Alderen, samt et maanedligt Kontingent af 1 Kr. 50 Øre.

Denne Paragraf er bleven betydelig skærpet i Forhold til den tidligere, da Indskudet kun var 1 Kr. lige til 40 Aars Alderen. Grunden hertil var den, at søge at faa de yngre Kolleger til at indmelde sig i Foreningen inden de indtraadte i Ægtestanden; da Erfaringen viste, at de som Regel først indmeldte sig, naar de havde stiftet Familie, og som oftest da

straks begyndte at lægge Beslag paa Foreningens Hjælp.

Ligeledes blev Kontingentet forhøjet fra 1 Kr. til 1 Kr. 50 Øre, da det havde vist sig, at Kassen ikke kunde vedblive at yde de mange Goder for det lave Kontingent.

Endvidere blev Sygeunderstøttelsen forandret fra 1 Kr. 50 Øre daglig i de første 13 Uger og 75 Øre i de næste 13 Uger i et løbende Regnskabsaar, til at lyde paa 1 Kr. 50 Øre i samfulde 20 Uger i et Aar.

Hospitalshjælpen kom ogsaa til at lyde paa 20 Uger.

En anden Paragraf omhandler lithografiske Arbejdere, som er udtraadte af Faget, men som dog kan vedblive at være Medlemmer af Foreningen.

Indenfor Bestyrelsen sker der en vigtig Forandring paa Basis af de nye Love, idet Næstformandspladsen bortfalder. Motiverne til denne Forandring maa nærmest søges i at spare den Udgift, som denne Post medførte, idet Formand, Næstformand og Kasserer som bekendt vare kontingentfrie i Henhold til de tidligere Love. Nu var altsaa kun Formanden og Kassereren kontingentfrie.

Dette var nogle af de vigtigste Ændringer i de nye Love, som her er fremdragne. Ialt kom de nye Love til at indeholde 46 Paragrafer mod 41 i de gamle.

Efter at disse Love vare vedtagne, kom

der lidt Ro i Sindene, og Resten af Aaret forløb jævnt og normalt.

Paa næste Aars Generalforsamling i 1894 blev Bestyrelsen og Repræsentantskabet alle genvalgte. Desuden blev der vedtaget en lille Tilføjelse i Vedtægterne for Begravelseskassen.

Samme Aar, den 25. August, blev der afholdt en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken Magistratens Betingelser for Indlæggelsen af Foreningens Medlemmer paa Kommunens Hospitaler forelaa til Behandling. Hidtil havde den Moderation, som Sygekassen havde nydt godt af fra Magistratens Side, været ens for alle dens Medlemmer. Men i de nye Betingelser skete der en Forandring heri, idet de Medlemmer, som havde været i Foreningen før 1. Januar 1894, nu fik Hospitalsbehandling for halv Pris (60 Øre pr. Dag) i 20 Uger, og disses Hustruer og hjemmевærende Børn under 15 Aar gratis Hospitalsbehandling ligeledes i 20 Uger.

For de Medlemmer, som ere indtraadte efter 1. Januar 1894 blev der ikke ydet nogen Moderation, men Foreningen maatte kavtionere i 20 Uger og yde fuld Betaling for disse; dog fik deres Hustruer og Børn under 15 Aar frit Hospitalsophold i indtil 70 Dage.

Det var selvfølgelig en Uretfærdighed mod de yngre at dele Medlemmerne i to Klasser, da de jo ikke kunde gøre for, at de var kommen nogle Aar senere til Verden end de ældre Medlemmer. Men

da Magistraten stejll holdt paa sine tilbudte Belingelser, og endog truede med at tage hele Hospitalsmoderationen fra os, var der intet andet at gøre end bide i det sure Æble og modtage det fremkomne Tilbud og sige Tak til. Og dette Resultat kom Generalforsamlingen da ogsaa til og vedtog enstemmig Forslaget.

Den næste ordinære Generalforsamling blev afholdt den 26. Januar 1895, og til denne var der mødt saa mange Medlemmer, at Salen var stuvende fuld. Saa mange havde der ingensinde tidligere givet Møde paa nogen Generalforsamling, men der forestod ogsaa en meget vigtig Begivenhed. Der var nemlig indkommet et Forslag om at slagte „Grisen“, alias Alderdomsunderstøttelseskassen, og den menneskelige Natur fornægter sig som bekendt aldrig, naar Pengepungen er med i Spillet. Medlemmer, som man saa godt som aldrig tidligere havde set til noget Møde, troppede op her, og mange af disse var ganske ukendte for en stor Del af den yngre Generation.

Efter at Bestyrelses- og Repræsentantskabsvalget var foretaget, ved hvilket den gamle Bestyrelse atter blev genvalgt, med Undtagelse af Hr. Willadsen, hvis Stedfortræder Hr. Bigler blev, kom det med saa megen Spænding ventede, ovennævnte Forslag, indsendt af Hr. Gundersen, til Behandling; det lød saaledes:

„Da Staten har overtaget Alderdomsunderstøttelsen, og da Erfaringen har vist, at vedkommende Autoritet stiller

sine Beregninger med Hensyn til andre nydte Understøttelser, saa finde vi: At der ingen Anledning er til at oprette nogen Alderdomsunderstøttelseskasse for vort Fag. Og mene vi: At de indbetalte Penge vil være at tilbagebetale Medlemmerne saaledes, at hvert Medlem faar sine indbetalte Indskud.

Renterne af Kapitalen samt D'Herrer Principalers Tilskud tilfalder Sygekassen.

Og mene vi: At Bestyrelsen modtager sit Beløb, lig de ordinære Medlemmers, altsaa den Sum, de ellers vilde have indbetalt, hvis de ikke havde ofret sig som Bestyrelse for Foreningen.“

Dette Forslag fremkaldte, som man vil kunne forstaa, en lang og hæftig Diskussion, men Resultatet var omtrent paa Forhaand givet, og det blev vedtaget med en aldeles overvældende Majoritet.

Alderdomsunderstøttelseskassen eksisterede ikke mere. Pengene blev delt mellem samtlige Medlemmer, til stor Sorg for nogle, men til større Glæde for de fleste andre.

Derefter kom et andet Forslag, indsendt af D'Herrer C. L. Petersen, H. Sandberg og L. Andersen, til Behandling; det havde følgende Ordlyd:

„Da de fleste af Sygekassens Medlemmer sikkert ønske, at Understøttelsen i Sygdomstilfælde maatte blive større, end den nu er, foreslaa vi, nu det maanedlige Bidrag til Alderdomsunderstøttelseskassen bortfalder, at ansætte Kontingentet

til Sygekassen til 1 Kr. 60 Øre maanedlig, hvilken Merindtægt i Forbindelse med Principalernes Bidrag, efter vor Formening, vil gøre det muligt at forhøje den daglige Understøttelse fra 1 Kr. 50 Øre til 2 Kr., hvorfor vi tillader os at foreslaa de §§ i Lovene, der omhandler Kontingentet og Sygeunderstøttelsens Størrelse, ændret i Henhold til dette Forslag.“

Dette Forslag, som baade var sundt og godt, gav ikke destomindre Anledning til en langvarig Debat, men blev dog omsider vedtaget med 39 Stemmer mod 26. Dog havde flere Medlemmer allerede forladt Generalforsamlingen, inden Afstemningen fandt Sted.

Resten af Aaret forløb nu stille og roligt. Bestyrelsen og Repræsentantskabet vedtog at udbetale 4 Enker, som var Medlemmer af Begravelseskassen, deres afdøde Mands indbetalte Bidrag til Alderdomsunderstøttelseskassen.

Aaret 1896 gik ogsaa stille og roligt, den samme Bestyrelse blev atter genvalgt med Undtagelse af Hr. Carl Christensen, som fratraadte som Repræsentant og Hr. G. V. Lassen indtraadte som saadan.

Heller ikke i 1897 skete der noget af Betydenhed. Paa Generalforsamlingen i 1898, som blev afholdt den 29. Januar, var der mødt 42 Medlemmer, og der forelaa atter vigtige Sager til Behandling. Fra D'Herrer J. P. Jensen og Albert

Petersen var der indkommet et Forslag, saalydende:

„Forandring af Foreningens Love saaledes, at Kolleger, bosiddende i Provinserne, kan optages i Foreningen.“

„Eventuelt Nedsættelse af et Lovudvalg til at forandre Lovene i den angivne Retning.“

Dette Forslag fandt imidlertid ingen synderlig Tilslutning hos Forsamlingen og blev derfor ogsaa forkastet med stor Majoritet, skønt Forslagsstillerne kæmpede drabeligt for at faa det gennemført. Fra Modpartens Side blev der gjort gældende, at Foreningen ikke kunde have nogen Garanti for, at dens Midler ikke blev misbrugt, da al Kontrol med saa fjærnt bosiddende Medlemmer omtrent var umulig.

Lidt mere Held havde Hr. L. Andersen med sit Forslag, som atter gik ud paa at søge Statsanerkendelse. Nu var det 5 Aar siden, at dette Spørgsmaal havde været paa Bane, og i Mellemtiden var, som vi ved, Lovene blevet reviderede, ligesom der ogsaa ved et Par Lejligheder var foretaget nogle Ændringer og Tilføjelser.

Men hos adskillige Medlemmer ulmede stadig Tanken om at faa Foreningen statsanerkendt, og den ventede kun paa en lille Gnist for atter at slaa ud i lys Lue. Den, som atter pusede Liv i denne Brand, var, som ovenfor nævnt, Hr. L. Andersen, som mente, at det nu maaske bedre vilde lykkes for ham at naa dette

Maal. Og at han ikke helt havde forregnet sig, viste den Tilslutning, som hans Forslag fik hos Størsteparten af de mødte

sig i dette Aar, de arbejdede i Stillehed.

Medlemmer; med stort Flertal blev det nemlig vedtaget at ned sætte et Lovudvalg med dette for Øje.

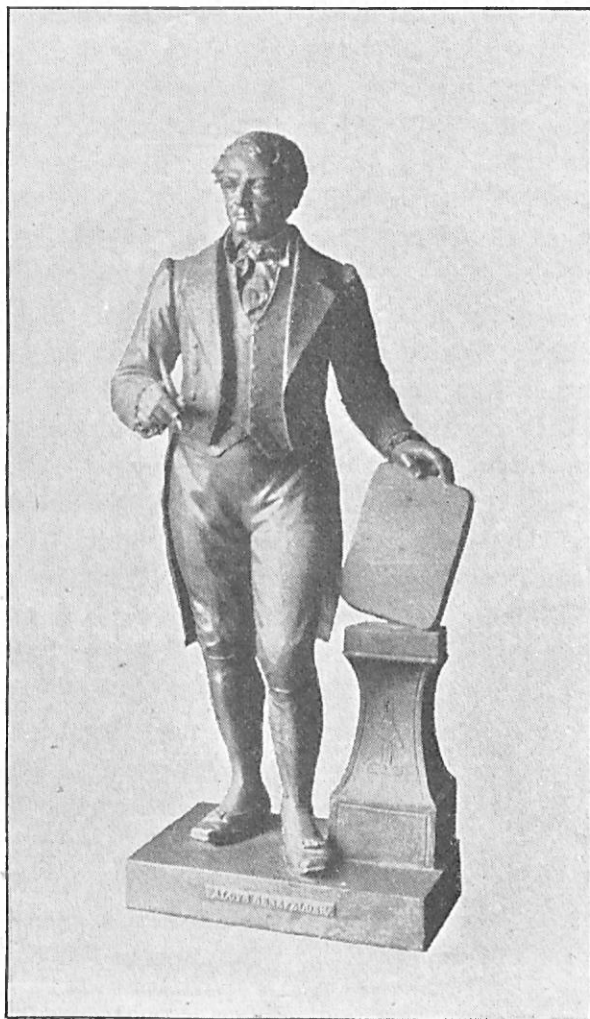
Dette Udvalg kom til at tælle 5 Medlemmer, nemlig D'Herrer L. Andersen, J.P. Jensen, Ferd. Andersen, Carl Christensen og V. Ernst.

Nuskulde disse Herrer altsaa lægge Hovederne i Blød og søge at tilvejebringe et Forslag, som Medlemmerne kunde slutte sig til. Hvorvidt dette lykkedes for dem, vil vi senere faa at se.

Paa denne Generalforsamling blev hele Bestyrelsen paany genvalgt, og der skete intet bemærkelsesværdigt Resten af Aaret, men Lovudvalget lod ikke høre fra

I Slutningen af Aaret modtog Foreningen en Gave fra

D'Herrer Philipsen & Co., bestaaende af en Statuette af Lithografiens Opfinder, Aloys Senefelder. Denne Statuette, som er i Formandens Varetægt, blev skænket Foreningen med den Motivering, at da den var den største og ældste Forening indenfor Faget, fandt ovennævnte Firma det mest passende, at den kom i denne Forenings Besiddelse. Gaven, som blev modtaget med Tak, er modelleret af den unge Billedhugger Nicolai

Aloys Senefelder.

Schmidt og meget smukt udført, og giver Lithografiens Stamfaders karakteristiske Træk paa en træffende Maade, hvad man ogsaa vil se paa hosstaaende

fotografiske Gengivelse. Den er ca. 1 Alen høj og støbt i Gibs.

Da det muligvis kan have sin Interesse for en Del af Medlemmerne at faa nogle enkelte biografiske Oplysninger om Senefelder, skal jeg her anføre nogle.

ALOYS SENEFELDER blev født 1771 i Prag. Faderen var Skuespiller, men rejste med Familien til München, hvor han fik Ansættelse ved Hofteatret. Den unge Aloys frekventerede et Gymnasium og gjorde sig hurtig kendt som en af de flinkeste Elever. Efter at have gennemgaaet alle Klasserne blev han i en Alder af 16 Aar sendt til Universitetet i Ingolstadt for at studere Jura; her opholdt han sig i tre Aar, men det tørre Lovstudium tiltalte ham ikke, og han vendte da tilbage til sin Familie og kastede sig over den dramatiske Digtning. Han skrev nogle Skuespil, som gjorde en Del Lykke; imidlertid døde Faderen og efterlod sig Enke med 6 Sønner og 3 Døtre, Formue var der ingen af. Den unge Aloys Senefelder, som da var 20 Aar gammel, forsøgte sig nu som Skuespiller og havde ogsaa en ganske god Debut, men det lykkedes ham dog ikke at opnaa fast Ansættelse ved Hofteatret i München. Han rejste da i nogle Aar rundt med et Selskab af Provinsskuespillere, men blev dog omsider træt og ked af dette omflakkende Liv. Nu kastede han sig paany over Digtkunsten og skrev flere Værker, men da det kneb med at faa disse trykte, spekulerede han ofte paa at finde en

Fremgangsmaade, hvorved han selv kunde udføre Trykningen af sine Boger. Lidt Kendskab havde han til Bogtrykningen, men Penge til Anskaffelsen af Typer manglede han, derfor forsøgte han først at gravere Stempler i Metal, men opgav det hurtigt, da han manglede Færdighed og til Dels ogsaa Redskaber til denne Fremgangsmaade. Endvidere forsøgte han med en Naal at skrive omvendt paa en med Ætsegrund bedækket Kobberplade, hvorover han da hældte Skedevand. Denne Metode gik bedre for ham, men han ejede kun én Kobberplade, og den maatte afslibes for hver Gang han havde benyttet den, derfor blev den naturligvis tyndere og tyndere, og tilsidst helt ubrugelig. Raad til at købe en ny havde han ikke, men da kom Tilfældet, som det saa ofte gaar her i Livet, ham til Hjælp. I Nærheden af München ligger den lille By Solnhofen, hvor der findes nogle Stenbrud, hvorfra vore kostbare lithografiske Sten brydes. Dengang var disse Sten kun lidet agtede, de blev brugte til Fliser og Trapper og lignende. Senefelder var ogsaa i Besiddelse af en saadan Sten, som han brugte til at ridse i, for at prøve Naalen inden han begyndte at gravere i Kobberpladen. En Dag kom han tilfældig til at skrive paa denne Sten med en Blanding af Voks, Sæbe og Køn-røg, udrørt i Vand, som han brugte til Ætsegrund paa Kobberpladen. Senere paa Dagen, da det skrevne var bleven tørt, vilde han, inden han vasker det

bort, forsøge om Syre vil indvirke paa Stenen og det skrevne, og hælder derfor Salpetersyre over denne. Da han derefter vasker Stenen ren, fri for Syren, opdager han, at Skriften staar betydelig ophøjet, medens Ætsen havde borttaget en tynd Skal af den ubedækkede Del af Stenen. Han forsøgte da at paaføre det skrevne Farve og anvendte hertil et fladt Brædt, overtrukken med Klæde, som han da førte hen over Stenen, hvorved det skrevne da modtog Farven, saa det var muligt at tage et Aftryk paa Papir af samme, idet han gned med Haanden hen over Bagsiden af Papiret. Dermed var Stentrykkerkunsten opfundet, det var i Aaret 1796. Med Iver kastede han sig over denne sin Opfindelse, men Penge manglede han stadig, og en Presse til at trykke i havde han ikke; ganske vist var han i Besiddelse af en gammel Kobbertrykpresse, den anvendte han efter Omstændighederne saa godt, han formaaede, men noget godt Resultat opnaaede han dog ikke. En lille Penghjælp fik han af den bajerske Kurfyrste, hvem han viste sin Opfindelse, og for disse anskaffede han sig en lille Presse, som dog heller ikke viste sig at være god. Først efter 2 Aars Forløb, i 1798, opnaaede han et saa tilfredsstillende Resultat, at Vejen for Stentrykkerkunsten var banet. Under alle disse Forsøg led han og hans Familie, hvis Forsøger han til Dels var, stor Nød, ofte havde de næppe noget at spise; men i 1799 fik han et Privilegium paa 15 Aar

for at drive Stentryk i Bajern, derved bedredes hans Forhold noget. Dog høstede han ikke den Fordel og Ære af sin Opfindelse, som han saa ærligt havde fortjent; med sin ustadige, men ærlige og aabenhjærtige Karakter indviede og oplærte han ikke saa faa, og disse tog stadig Fortjenesten fra ham. Han var to Gange gift, første Gang i 1810, men hans første Hustru døde kort Tid efter; tre Aar efter indtraadte han paany i Ægtestanden, men skønt hans Hustru var meget sparsommelig, lykkedes det hende dog ikke at holde sammen paa hendes flygtige Mands Formuesomstændigheder, og ved hans Død, som indtraf den 26. Februar 1834, ejede han intet. Paa hans Gravsted lod Kong Ludvig af Bajern sætte et Monument med en Indskrift paa Solnhofen Sten, og i 1877 blev der afsløret et Mindesmærke for ham i München, ligesom der er oprejst en Statue af ham i Berlin 1893.

Ære være hans Minde!

Saa kommer vi til Aaret 1899, den ordinære Generalforsamling blev afholdt den 27. Januar. Paany blev hele den gamle Bestyrelse genvalgt, et Bevis paa, at den arbejdede til Medlemmernes Tilfredshed, og at der var indtraadt et roligt Forhold indenfor Foreningen, saaledes at Bestyrelsen og Repræsentantskabet virkede sammen i Forstaaelse og Harmoni. Samme Aar, den 29. April, blev der af-

holdt en ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden:

Punkt 1. Forslag om af Foreningens Midler at bevilge en Sum til en Mindegave til Hr. Dr. Ørum i Anledning af hans 25aarige Jubilæum den 1. Oktober 1899.

Punkt 2. Behandling af Lovforslag.

Det første Punkt paa Dagsordenen fandt ikke den fornødne Tilslutning hos de mødte Medlemmer. Med 25 Stemmer mod 22 blev det vedtaget, at Kassen ikke skulde yde noget Bidrag til Jubilæumsfesten for Dr. Ørum. Derimod blev det vedtaget at samle sammen til en Gave ved frivillige Bidrag fra Medlemmerne.

Det andet Punkt, som omhandlede de nye Love paa Basis af Statsanerkendelse, fik ikke nogen begejstret Modtagelse. Efter en langvarig Diskussion blev hele Lovforslaget fuldstændig forkastet med saa godt som alle Stemmer. Ingen havde noget tilovers for det, selv indenfor Lovudvalget var Stemningen nærmest mat, hvilket bedst karakteriseres ved, at selve Formanden eller Ordføreren for dette, ganske rolig blev borte fra Generalforsamlingen.

Det var altsaa tredie Gang i Løbet af 6 Aar, at et Lovudvalgs Arbejde angaaende Statsanerkendelsen var bleven kuldkaftet. Det var, hvad enhver vil kunne forstaa, ikke noget misundelsesværdigt Hverv at sidde i et saadant Udvalg, og at de respektive Lovudvalgsmedlemmer ikke var synderlig glade for Til-

værelsen paa en saadan Generalforsamling, var jo let forstaaelig.

Nu gik der atter nogle Aar, hvor Spørgsmaalet laa brak, men helt lagt til Side eller døet hen var det ikke. Stadig spøgede det i adskillige Medlemmers Hoveder, og endnu en Gang blev det draget frem, og, som vi alle ved, med mere Held end de foregaaende Gange, hvad der senere skal blive omtalt.

Aaret 1899 var et rigtigt Festaar indenfor Foreningen, idet ikke mindre end tre af Funktionærerne indenfor samme kunde fejre en 25 Aars Mindedad, nævnte Aar. Den første var, som alt berørt, Hr. Dr. Ørum, som den 1. Oktober fejrede sit 25 Aars Jubilæum som Foreningens Læge. Der var i den Anledning foretaget en Indsamling blandt Medlemmerne til en Hædersgave til Jubilaren, og der indkom en Sum af 165 Kr. fra 93 Medlemmer (Foreningen talte det Aar 123 Medlemmer). For disse Penge blev der købt en stor Figur af brændt Terrakotta med emailerede Farver, forestillende en ung Vandbærerske fra Samoa. Denne tilligemed en smuk Adresse, blev overrakt Jubilaren ved en Deputation, bestaaende af D'Herrer Chr. Johnsen, Th. Klemmert og V. Hemmingsen.

Jubilaren, som var synlig bevæget over Opmærksomheden, bad Deputationen bringe alle Bidragyderne hans hjerteligste Tak for den udviste Opmærksomhed, som havde glædet og rørt ham meget. Og han udtalte, at han haabede endnu i

mange Aar at kunne virke i Foreningens Tjeneste til Medlemmernes Tilfredshed. Den Forening, som han altid havde omfattet med Kærlighed og Interesse.

I November Maaned samme Aar højtideligholdt Foreningens mangeaarige Kasserer, Hr. Klemmert og Hustru, deres Sølvbryllup. Ved denne Lejlighed blev der ogsaa foranstaltet en Indsamling blandt Medlemmerne til en Sølvbryllups-gave; og der indkom ialt 100 Kr., for hvilke der blev købt en Sølvjardiniere med Bakke. Denne Gave blev ved Bestyrelsen overrakt Sølvbrudeparret med en Tak for Sølvbrudgommens Virksomhed i Foreningen i de henrundne Aar.

Nummer 3 i Rækken af Jubilarer blandt Foreningens Funktionærer var vor mangeaarige Inkassator, Hr. Fibiger, som ogsaa i November Maaned fejrede sit Sølvbryllup. Til dette Par var der ogsaa foretaget en Indsamling blandt Medlemmerne til en Gave, og der indkom 36 Kr.; for denne Sum blev der købt et Bord og en Opsats, som ogsaa gennem Bestyrelsen blev overrakt Sølvbrudeparret.

Næste ordinære Generalforsamling blev afholdt den 27. Januar 1900. Paa denne blev Bestyrelsen og Repræsentantskabet genvalgt, med Undtagelse af Hr. Bigler, som blev afløst af Hr. Carl Christensen. Revisorer blev D'Herrer V. Ernst og J. P. Jensen.

Der forelaa 2 Forslag til Behandling,

indgivne af D'Herrer J. P. Jensen, Albert Petersen og Chr. Christensen.

Det ene lød paa, at der ansættes en Læge i hver Bydel. Det var altsaa et af de Krav, som jeg alt har omtalt, der nu blev gjort Fordring paa at faa opfyldt. Generalforsamlingen stillede sig ogsaa meget velvillig overfor dette Forslag, og det blev vedtaget at opfordre Hr. Ørum til at ansætte en Læge for det yderste Vesterbro og Frederiksberg til Hjælp for de derboende Medlemmer. Dette Forslag efterkom Hr. Ørum ogsaa meget beredvillig, og Hr. Dr. med. Geil blev antaget som Læge for denne Bydel.

Det andet Forslag fra de ovennævnte Herrer lød paa, at Medlemmerne skulde have Ret til at konsulere en Specialist, eventuelt en Hømpath.

Dette Forslag vandt imidlertid ikke den fornødne Tilslutning blandt de mødte Medlemmer. Derimod blev det vedtaget at ansætte en Specialist i Øjensygdomme, og endvidere blev Bestyrelsen bemyndiget til at fremkomme med Forslag paa næste Aars Generalforsamling om Ansættelse af flere Specialister.

Paa samme Generalforsamling blev der desuden fremlagt Forslag til Ændringer og Tilføjelser til Lovene. Blandt andet blev Kontingentet forhøjet til 2 Kr. pr. Maaned med en daglig Pengeunderstøttelse i Sygdomstilfælde af 2 Kr. i 20 Uger. Endvidere blev Hospitalsforholdene, som tidligere nævnt, ordnede i Henhold til Magistratstilbudet, hvorefter Med-

lemmerne blev delte i 2 Klasser, eftersom de havde Anciennitet i Foreningen til.

Foruden disse Ændringer blev der ogsaa forelagt og vedtaget nogle andre af mindre Betydning, som dog ikke her skal omtales. Dog er der en, som jeg ikke kan lade være med at berøre, da jeg finder, at den nok er Omtale værd. Det er nemlig en Tilføjelse til Lovene, som gik ud paa, at Enker efter afdøde Medlemmer kunne, saalænge de forblive i ugift Stand, vedblive at være i Sygekassen og erholde Lægehjælp, Medicin, Hospitalsbehandling og Begravelseshjælp for sig selv og hjemmевærende Børn under 15 Aar, mod at betale et maanedligt Kontingent af 75 Øre. Og desuden kunde disse Enker sikre sig en daglig Pengehjælp under Sygdom, mod at svare et maanedligt Kontingent af 1 Kr. 25 Øre.

Alle disse Tilføjelser blev enstemmig vedtagne paa Generalforsamlingen og traadte straks i Kraft.

At den sidste Paragraf var af stor Betydning vil være indlysende, naar man tænker paa, hvor sørgelige Forholdene kunde være for en saadan Enke, som efter at have mistet sin Ægtefælle og Forsørger, og som i adskillige Tilfælde tilige sad tilbage med en stor Børneflokk, ogsaa blev berøvet den Lægehjælp og de Goder, hun hidtil havde nydt af Sygekassen, medens hends Mand levede. En saadan Enke havde i mange Tilfælde tidligere været vanskeligt stillet under ind-

trædende Sygdom for sig og sine kære smaa Væsener, afskaaret som hun var, fra at faa den fornødne Hjælp for en billig Penge. Men nu blev denne Paragraf altsaa indsat i Lovene og et stort Savn dermed afhjulpet.

Paa næste Aars Generalforsamling, den 31. Januar 1901, forelagde Bestyrelsen igen et Par Tilføjelser til Lovenes § 3, som nærmest tog Sigte paa Grænselinien for Medlemmernes Opholdssted. Der havde nemlig i det forløbne Aar fundet en Udslettelse Sted af 2 Medlemmer, som var flyttet udenfor den en Gang vedtagne Grænse. Disse Tilføjelser blev enstemmig vedtagne, og de omtalte 2 Medlemmer derved igen optagne i Foreningen.

Saalænge Foreningen havde bestaaet, havde Bestyrelsen ikke faaet noget Vederlag for sit Arbejde i Foreningens Tjeneste, med Undtagelse af Kontingentfrihed. Men efterhaanden som der kom flere og flere Medlemmer ind i den, og Rammerne for samme ogsaa blev mere og mere udvidede, blev Arbejdet, som paahvilede Bestyrelsen, stadig væk større og større, og alt dette skulde gøres i deres Fritid. Der var jo, som tidligere nævnt, for nogle Aar tilbage fremkommet et Forslag fra Hr. L. Andersen om at yde Bestyrelsen et Gratiale for dens Arbejde, men dette Forslag blev den Gang forkastet. Men nu fremkom den, som skriver dette, med et Forslag om at give Formanden og Kassereren et aarligt Vederlag for deres Virksomhed i Foreningens

Tjeneste. Gennem mit fleraarige Samarbejde indenfor Foreningen med de to ovennævnte Herrer havde jeg haft god Lejlighed til at kontrollere disse og set, hvilket betydeligt Arbejde og hvilken Sum af Tid, de ofrede i Foreningens Favør. Og da Bestyrelsen i de fleste Foreninger nu til Dags ere lønnede, mange endda rigtig godt, fandt jeg, der kunde være noget berettiget i, at vi ogsaa nu honorerede vor Bestyrelse med et lille aarligt Gratiale.

Dette Forslag fandt denne Gang en god Tilslutning hos Forsamlingen, og en varm Støtte fik det i Hr. C. F. Sørensen, som anbefalede det paa det bedste, og det blev vedtaget at fremsætte det paa en senere Generalforsamling.

Denne fandt Sted den 30. Marts samme Aar. Forslaget lød saaledes:

„Formanden og Kassereren ere kontingentfri, samt erholder til Deling et aarligt Gratiale af 1 Kr. pr. Medlem af Sygekassen; hvilket opkræves med 25 Øre hver 3die Maaned af Foreningens Bud.“

Dette Forslag blev enstemmig vedtaget, og Bestyrelsen fik altsaa nu en lille Anerkendelse for dens Arbejde i Foreningens Tjeneste.

Paa samme Generalforsamling blev der igen vedtaget en Tilføjelse til § 3 angaaende Medlemmer, hvis Virksomhed falder i København, men som have fast Bopæl paa Sjælland eller Amager, altsaa udenfor den egentlige Grænselinie, men

som dog nu efter denne Tilføjelse kunde vedblive at være Medlem af Foreningen.

Den 30. Januar 1902 blev den aarlige Generalforsamling afholdt, paa hvilken Bestyrelsen igen blev valgt med Undtagelse af Hr. C. F. Sørensen, som fra traadte som Repræsentant, og i hvis Sted Hr. M. Kølby blev valgt. Dette Aar forløb meget roligt, og vi kommer saa til 1903. Paa den ordinære Generalforsamling den 30. Januar blev hele den samlede Bestyrelse atter genvalgt. Der var endvidere indkommet ved Hr. Laurits Andersen det gamle Forslag, som havde været fremme adskillige Gange før, og som havde været vedtaget paa én Generalforsamling for atter at blive forkastet paa en anden. Et Forslag, som havde kostet Foreningen ikke saa lille en Sum i Trykningsomkostninger og de forskellige Lovudvalg, som tidligere havde haft det til Behandling, meget Hovedbrud, Tids spilte og Ærgrelser. Dette Forslag var vor gamle Bekendt „Statsanerkendelsen“.

Som en Genganger dukkede det stadig ved passende Lejligheder op, bedst som man troede det godt og vel skrinlagt og den hellige Grav godt forvaret, stak det atter sit skalkagtige Hoved frem af Kisten, og nu var det som sagt paa Spil igen, og Resultatet blev det sædvanlige, at der efter en langvarig Debat om det kildne Spørgsmaal, blev nedsat et Lovudvalg, som skulde forsøge paa at udarbejde et Udkast med Statsanerkendelsen som Grundlag.

Til dette Udvalg blev d'Herrer Chr. Johnsen, Albert Holm og Albert Petersen valgte; men medens alle de tidligere Lovudvalg selv havde bestridt deres Udgifter ved de forskellige Møder, blev dette ikke Tilfældet her. Nu blev der nemlig fremsat et Forslag om, at dette Udvalg skulde have et passende Vederlag til Bestridelsen af deres Udgifter ved Sammenkomsterne. Og det var jo ogsaa ret naturligt, at noget saadant skete; det var jo, som vi af det foregaaende vil have set, ret hyppigt, at der blev nedsat Udvalg om dit og dat, og det var ikke alene en hel Del Tid og Spekulationer, disse Udvalgsmedlemmer vare underkastede, men at der ogsaa gik ikke saa faa Penge med i Løbet, var en ubestridelig Kendsgerning. Dette Forslag fandt derfor ogsaa en meget velvillig Modtagelse, og blev ogsaa vedtaget.

Nu gik Udvalget i Gang med Arbejdet, og allerede den 4. April samme Aar blev der indkaldt en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken de nye Love blev fremlagte og behandlede. Denne Gang lykkedes det omsider at faa Medlemmerne til at sanktionere Lovudvalgets Arbejde, idet de forskellige §§, som var opstillede, saa godt som enstemmig blev vedtagne.

Nu var altsaa Spørgsmaalet om Statsanerkendelsen løst, og Lovene blev indgivne til Sygekasseinspektøren, for gennem ham at blive stadfæstede og søge

at erholde det fornødne Statstilskud, hvilket ogsaa lykkedes.

De nye Love omfattede adskillige flere Punkter end der tidligere fandtes i de gamle, hvad der vel næppe vil være undgaaet Medlemmernes Opmærksomhed. Saa nogen nærmere Omtale af disse gøres vel i Grunden næppe nødvendig her i dette Skrift; der er dog enkelte, som jeg alligevel ikke kan lade være med at berøre.

— — —

Hvad der væsentlig bidrog til at samle saa mange for Statsanerkendelsen denne Gang, var den, at Hospitalshjælpen nu blev ens for alle Medlemmerne, gamle saavel som unge, idet Hospitalsmoderationen nu kom til at omfatte alle Medlemmerne, hvad den som bekendt ikke havde gjort i de sidste Aaringer.

Derimod delte den imidlertid atter Medlemmerne i 2 Klasser, nemlig bemidlede og ubemidlede. Til den første blev henregnet dem med en aarlig Indtægt af over 2000 Kr., disse var afskaarne fra at faa Sygehjælp, ligesom ogsaa Statens Tilskud ikke kom disse Medlemmer til Gode.

Ligeledes blev Medlemmernes Hustruer ogsaa betragtede som Medlemmer af Kassen, dog uden Stemmeret, mod Erlæggelsen af et særligt Kontingent, 60 Øre pr. Maaned.

Endvidere kunne nu ogsaa lithografiske Lærlinge over 15 Aar optages i Sygekassen. Sygehjælpen for disse 2 Grupper er 60 Øre pr. Dag i 20 Uger.

Kontingentet for udlærte lithografiske Arbejdere er 1 Kr. 50 Øre maanedligt, med en daglig Pengehjælp i Sygdomstilfælde af 2 Kr. i 20 Uger.

En anden større Forandring skete ogsaa med Hensyn til Begravelseskassen, tidligere havde den været et Led i selve Sygekassen, og dens Regnskaber blev førte og administrerede sammen med dennes. Men nu blev den adskilt fra Sygekassen, og et særskilt Regnskab, omfattende denne Del af Foreningens Virksomhed, bliver ført.

Det er ikke saalidt mere Arbejde, Bestyrelsen derved er bleven paalagt, og som Følge deraf blev Formandens og Kassererens Gratiale forhøjet til 100 Kr. aarligt for hver.

Indenfor Repræsentantskabet skete der ogsaa en Forandring. Lige fra det Aar 1876, da Repræsentanterne første Gang nævnes, og indtil Aaret 1903 havde det uafbrudt bestaaet af 5 Medlemmer, hvoraf det ene blev valgt til dets Formand. Men nu foreslog Udvalget, at det kun skulde tælle 3 Medlemmer, ligesom Formandsposten bortfaldt. Hvad Grunden hertil var, er mig ikke ganske klar, men da Repræsentanterne var og ere ulønnede, og saaledes ikke bebyrdede Kassen med nogensomhelst Udgift, var det et mærkeligt Tilbageskridt at gøre. Det er jo da en given Sag, at 5 absolut bedre end 3 kan udøve en mere betryggende Kontrol i givne Tilfælde.

At vi nu ikke mere som forhen selv

have Ret til at disponere over Foreningens Midler, men skal indhente Sygekasseinspektørens Tilladelse eller Sanktion, hvad jeg tidligere har berørt under Afsnittet Læger, er ogsaa en Følge af Statsanerkendelsen.

Sygekasseinspektøren skal ved hvert Regnskabsaars Slutning have en Oversigt over Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar, med Opgivelse af Medlemsantallet, Sygedagene, Indtægt og Udgift m. m.; hvorefter Statstilskudet da bliver beregnet. Denne Redegørelse, som omfatter et temmeligt stort Stykke Arbejde, skal underskrives af den samlede Bestyrelse.

At adskillige Medlemmer følte sig brøstholdne ved de nys vedtagne Love, viste sig hurtigt, thi allerede en Maanedstid efter disses Vedtagelse blev der afholdt en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken der blev forelagt en Besværing fra de Medlemmer, som blev henregnet til bemidlede. Og paa denne blev det vedtaget, at disse kun skulde svare et aarligt Kontingent af 2 Kr. og have hvilende Medlemsret, da de ikke kunde nyde godt af de Fordele, som Sygekassen byder sine andre Medlemmer.

Den næste ordinære Generalforsamling blev afholdt den 27. Februar 1904, og paa denne fik Bestyrelsen Bemyndigelse til at sælge en Foreningen tilhørende kgl. Obligation. Grunden til dette Skridt var den, at det gjaldt om at sikre Begravelseskassen en Kapital i Lighed med Syge-

kassens. Foreningen ejede nemlig før Statsanerkendelsen en Formue paa ca. 9000 Kr., disse Penge blev nu delte mellem Sygekassen og Begravelseskassen. Der blev ved denne Lejlighed dannet et Fond for Sygekassen paa 4520 Kr., beregnet efter 20 Kr. pr. Medlem. Foreningen talte nævnte Aar 226 Medlemmer. Resten af Formuen gik over til Begravelseskassen sammen med Principalernes Bidrag; for at dette nu kunde ske Fyldest, var det, at Obligationen skulde sælges.

Tillige blev det vedtaget, at Medlemmerne have Lov til at benytte en anden af Foreningens Læger end den, i hvis Kreds Medlemmet bor, forsaavidt den paagældende Læge skriftlig erklærer sig villig hertil. Men en saadan Overenskomst gælder altid mindst et Kalenderaar, og traadte i Kraft den 1. Januar 1905.

Bestyrelsen, som blev valgt paa denne Generalforsamling, kom til at bestaa af Hr. Johnsen som Formand og Hr. Klemmert* som Kasserer. Til Repræsentanter D'Herrer V. Hemmingsen*, Carl Svendsen og G. V. Lassen. Til Revisorer Hr. Otto Hansen* og Hr. Jul. Rasmussen.¹⁾

Den 20. Oktober 1904 døde Foreningens

¹⁾ I Følge de nye Love gjaldt Mandaterne for 2 Aar, hvoraf dog Halvdelen af Funktionærerne afgik hvert Aar; derfor er de med * betegnede valgte for de paafølgende 2 Aar.

mangeaarige Læge, Professor, Dr. med. H. P. Ørum, og hans Søn, Dr. med. H. P. T. Ørum, som havde vikarieret under Faderens Sygdom, blev ansat som hans Efterfølger indenfor Foreningen. Hr. Dr. Ørum har med Lyst og Interesse i de forløbne 3 Aar varetaget sin Lægegering blandt Medlemmerne, og har hurtigt forstaaet at gøre sig afholdt blandt disse, saavel som deres Familie, og slægter i mangt og meget sin afdøde Fader paa.

Samme Aar meldte Foreningen sig ind under de centraliserede Sygekasser.

Paa den næste ordinære Generalforsamling, som blev afholdt den 25. Februar 1905, blev Hr. Johnsen valgt til Formand og D'Herrer Carl Svendsen og G. V. Lassen til Repræsentanter. Destoværre kom den sidstnævnte ikke til at virke mere i Foreningens Tjeneste, thi kun faa Dage efter, den 6. Marts, afgik han ved Døden; og i hans Sted indtraadte Suppleanten, Hr. V. Ernst, som Medlem af Repræsentantskabet. Til Revisor blev Hr. Jul. Petersen valgt.

Der udspandt sig en Diskussion mellem flere af Medlemmerne og Bestyrelsen angaaende en Forhøjelse af Begravelseskontingentet, begrundet paa den store Dødelighed indenfor Foreningen i de senere Aar. Men man blev dog enige om at se Tiden an endnu nogle Aar, forinden man skred til nogen Forandring i den Retning.

Fra Hr. Emanuel Jensen indkom der

endvidere et Forslag om Optagelse af Kemigrafer i Foreningen.

Motiveringen af dette Forslag var den, at da „Dansk lithografisk Forbund“ havde optaget disse som en Afdeling indenfor Forbundet, maatte Sygekassen ogsaa kunde gøre det samme.

Dette Forslag blev varmt anbefalet af Forslagsstillerne, foruden af et Par af dennes nærmeste Venner, men blev iøvrigt bekæmpet af Bestyrelsen og Hr. Ferd. Andersen, idet disse mente, at det vilde svække baade Sygekassen og ikke mindst Begravelseskassen, da det blev betragtet for at være et meget usundt Fag. For at undersøge dette Forhold nærmere, blev der nedsat et Udvalg, bestaaende af D'Herrer Em. Jensen, Ferd. Andersen og V. Hemmingsen. Dette Udvalg gav sig straks i Gang med at indhente saa mange Oplysninger, som det var muligt om ovennævnte Fag, baade herhjemme, saavel som i Udlandet. Men grundet paa, at det var et forholdsvis ungt Fag, var det meget vanskeligt at tilvejebringe et saa fyldigt Materiale, som ønskeligt var; og da det endvidere blev oplyst, at den Tilgang, Foreningen kunde vente af D'Herrer Kemigrafer, kun drejede sig om ca. 5, indstillede Udvalget sit Arbejde og indsendte en Skrivelse til Bestyrelsen, hvori det gjorde Rede for sit Arbejde og foreslog, at Sagen blev stillet i Bero.

Der var endvidere indkommet et Forslag fra „Selskabet for Vanføre“ om Sam-

arbejde med Sygekassen; men ogsaa denne Sag blev stillet i Bero, indtil nærmere Oplysninger gennem de samvirkende Sygekasser forelaa.

Den næste ordinære Generalforsamling fandt Sted den 24. Februar 1906, og paa denne blev Hr. Klemmert valgt til Kasserer og Hr. V. Hemmingsen til Repræsentant, og til Revisor Hr. Ferd. Andersen for de næste 2 Aar.

Nu gik Foreningen ind i sit 50. Aar, og fra Bestyrelsen fremkom der Forslag om at fejre 50 Aarsdagen, den 12. Marts 1907, med en større Festlighed. Dette vandt Forsamlingens udelte Tilslutning, og der blev nedsat et Festudvalg til at arrangere det fornødne i den Anledning. Dette Udvalg kom til at bestaa af 5 følgende Herrer, Chr. Johnsen, Klemmert V. Hemmingsen, Ferd. Andersen og V. Sørensen. Tillige blev det vedtaget at søge Sygekasseinspektørens Tilladelse til at tage et Beløb af Sygekassens Kapital, til Hjælp ved Afholdelsen af Festen.

Dette blev ogsaa forsøgt, Formanden og Kassereren henvendte sig til Inspektøren med denne Anmodning, men Svaret, de fik, var ikke meget opmuntrende. Ikke en Øre maatte vi tage af Kassens Midler til denne Fest, dersom vi ikke kunde møde med et Overskud ved Regnskabsaarets Slutning. Det var haarde Belingelser, i Særdeleshed da Sygeligheden i den første Halvdel af Aaret var temmelig betydelig, saa Ud-sigterne for at tilvejebringe et Overskud,

selv om det var nok saa lille, ikke var videre stor.

Et andet Forslag fra Hr. Albert Petersen kom ogsaa til Behandling paa Generalforsamlingen; det lød saaledes:

„Finder Lægen, at Specialbehandling er nødvendig, har Medlemmerne Ret til paa Kassens Regning at konsulere en saadan.“

Dette gav ogsaa Anledning til en længere Debat, som konkluderede i, at det blev paalagt Bestyrelsen at ansøge Sygekasseinspektøren om Tilladelse til at ansætte en Specialist i Ore-, Næse- og Hals-sygdomme ved Foreningen. Men ogsaa dette blev, som jeg tidligere har omtalt, nægtet, endydermere med den Tilføjelse, at vi alt i Forvejen havde for mange Læger ved Foreningen, og ansætte flere Specialister kunde han ikke give sit Minde til.

Derved var den Sag ude af Verden.

I Begyndelsen af Aaret modtog Foreningen som Gave et Beløb paa 25 Kr. af Hr. S. Kruckow. Denne Sum var en Bøde, som en lithografisk Trykker var bleven idømt ved en Voldgiftskendelse i en Sag mellem Firmaet og nævnte Trykker. Denne Gave blev modtaget med Tak, og Bestyrelsen besluttede at overføre den til Begravelseskassen.

En ekstraordinær Generalforsamling angaaende Stiftelsesfesten blev afholdt den 24. November 1906. Destoværre var Tilslutningen paa dette Møde ikke saa stor, som Bestyrelsen havde ventet, og som

Sagen fortjente. Men ikke destomindre kom der straks en livlig Diskussion i Gang over nedenstaaende Dagsorden, som lød saaledes:

Punkt 1. Den paatænkte Fest i Anledning af Sygekassens 50aarige Jubilæum.

Punkt 2. Forslag fra Bestyrelsen:

Optagelse af Æresmedlemmer i Anledning af Jubilæet.

Angaaende det førstnævnte Punkt fremkom Formanden med forskellige Oplysninger om, hvorledes Festudvalget havde tænkt sig at arrangere Festen; og paa hvilken Maade de fornødne Midler bedst kunde anskaffes. Som ovenfor berørt, gav dette straks Stof til Diskussion, som endte med enstemmig Tilslutning til Festudvalgets foreslaaede Arrangement.

Var det første Punkt paa Dagsordenen rigt paa Diskuteren, gav det andet det ikke noget efter. Tværtimod blev dette Genstand for en meget indgaaende og langvarig Behandling. Bestyrelsen fremkom med et Forslag om at udnævne 3 Æresmedlemmer, men fra anden Side blev der gjort gældende, at skulde der udnævnes Æresmedlemmer, var der adskillige andre, som ogsaa burde komme i Betragtning. Angaaende dette Spørgsmaal blev der talt baade for og imod, og der blev stillet et Ændringsforslag om helt at forkaste dette Punkt. Dette blev sat under Afstemning, men fik ikke den fornødne Tilslutning; derimod blev det foreslaaet og vedtaget at nedsætte

et Udvalg paa 3 Medlemmer til at udpege og vælge indtil 10 Æresmedlemmer. Dette Udvalg kom til at bestaa af D'Herrer Vald. Sørensen, H. Christensen og J. Gundersen, og de fik Anmodning om at fremskynde deres Arbejde, saa det kunde ligge færdigt i Løbet af 14 Dage.

Dermed var Dagsordenen udtømt.

Efter de 14 Dages Forløb indkom der til Bestyrelsen en Skrivelse fra ovennævnte Udvalg, hvori Resultatet af deres Arbejde var fremstillet, og som gik ud paa at udnævne nedennævnte 6 Herrer til Æresmedlemmer, nemlig:

- Hr. Christian Johnsen.
- Th. Klemmert.
- V. Hemmingsen.
- Etatsraad Ferslew.
- Christian Cato.
- Carl Aller.

Da imidlertid de 3 førstnævnte, som Udvalget havde tiltænkt denne Ære, ikke mente at have gjort sig fortjente til denne Udmærkelse, og desuden sad inde med Bestyrelsesposterne, maatte de med Tak give Afkald paa samme. De lod derfor nedskrive en Erklæring i Forhandlingsprotokollen af følgende Ordlyd:

Fra det ved Generalforsamlingen af 24. November 1906 nedsatte Udvalg angaaende Udnævnelsen af Æresmedlemmer i Anledning af Foreningens 50 Aars Jubilæum, har Bestyrelsen modtaget en Skrivelse, hvori følgende 6 Herrer nævnes, nemlig:

- Hr. Christian Johnsen.
- Th. Klemmert.
- V. Hemmingsen.
- Etatsraad Ferslew.
- Christian Cato.
- Carl Aller.

Men da de 3 førstnævnte er Medlemmer af Bestyrelsen, mener vi undertegnede ikke at kunne modtage dette hæderfulde Hverv. Vi er det ærede Udvalg, ligesom de forskellige Medlemmer paa Generalforsamlingen, som udtalte sig i lignende Retning, meget taknemlig for deres smukke Tanke, men maa bestemt give Afkald paa den tiltænkte Ære.

Chr. Johnsen. Th. Klemmert.

V. H. O. Hemmingsen.

Det endelige Resultat blev altsaa det, at de 3 Herrer, C. Ferslew, Chr. Cato og Carl Aller fra Dato er udnævnt til Æresmedlemmer af „Den lithografiske Forening af 1857“.

Kjøbenhavn, den 10. December 1906.

Der blev nu ved Velvillie fra Hr. Lithograf P. W. Johansens Side tegnet og trykt et smukt Diplom i mange Farver. Dette, paa hvilken Udnævnelsen til Æresmedlem var anført, blev ved en Deputation af D'Herrer Johansen, Klemmert og Hemmingsen i Begyndelsen af Februar 1907 overrakt de 3 Æresmedlemmer.

Disse modtog Udmærkelsen med synlig Glæde og bad Deputationen overbringe alle Medlemmerne deres bedste Tak.

Naar Foreningens Historie for de forløbne 50 Aar skrives, fremkommer den Tanke ganske naturligt at spørge: Hvorledes og hvor stor har Sygeligheden været indenfor Sygekassen i den henrundne Tid. Har der været nogen særlig Sygdom, som har hjemsøgt dens Medlemmer eller Fagets Udøvere i det hele taget? Og da jo som bekendt alle de lithografiske Arbejdere til Stadighed virker inden Døre, og for manges Vedkommende, navnlig i tidligere Tider, i daarlige vedligeholdte og slet ventilerede Lokaler, hvor de hygiejniske Forhold ikke altid var de bedste, hvor Farve- og Syredunster, som oftest stærkt isprængt med Broncepartikler, til Tider gjorde Opholdet alt andet end behageligt, kommer man uvilkaarlig til at tænke paa en Sygdom, som trives bedst under de omtalte Forhold, nemlig Lungetuberkulosen. At denne Sygdom har adskillige Ofre paa sin Samvittighed blandt Fagets Udøvere, kan ikke skjules. Men at den egentlig, som mange er tilbøjelige til at tro, særlig skulde være Lithografernes Svøbe, er der ingen Anledning til at fæste Lid til. Ganske vist er det den Sygdom, som opviser de fleste Dødsfald blandt Foreningens Medlemmer, men den Skæbne deler vi med de fleste andre Foreninger, og for nogle af disses Vedkommende i endnu langt større Grad end som vort Fag. De Oplysninger, vi har om Sygdomsaarsagerne i de første 17 Aar, er ganske lig Nul, da der ikke foreligger

en eneste Beretning fra den Tid, hvad der jo nærmest var begrundet i, at Foreningen ingen fast Læge havde. Først med Aarene 1874—75 begynder Foreningen at faa et Overblik over Sygeligheden og Dødsaarsagen blandt dens Medlemmer, takket være Dr. Ørum, som ved hvert Aars Slutning, saa længe han levede, indsendte en Beretning til Bestyrelsen med Opgivelse af, hvilke Sygdomme og Dødsfald der havde fundet Sted i det forløbne Aar.

Men et Hul er der dog ogsaa i disse Beretninger, idet de kun omfatter de Patienter, som Dr. Ørum har behandlet, men ikke dem, som de andre Læger, der senere er blevne ansatte ved Foreningen, har haft under Behandling. Fra disse sidste er det ikke lykkedes os at faa noget Materiale til Belysning af de aarlige Sygdomsforhold indenfor deres Virkefelt i Foreningens Tjeneste, hvad der meget maa beklages.

Det er jo en Fejl, at vi ikke ogsaa fra D'Herrer har modtaget en aarlig Oversigt over Sygeligheden i Lighed med Prof. Ørums, men Fejlen er nu engang sket og kan ikke oprettes. Der er allerede for en halv Snes Aar siden sket Anmodning fra Hr. Ørum til et Par af D'Herrer om at fremsende saadanne Beretninger, men dette Ønske er ikke bleven opfyldt.

Af Prof. Ørums Beretninger for et Tidsrum af 25 Aar, for at tage et rundt Tal, staar Lungetuberkulosen opført med

16 Tilfælde, deraf 9 Dødsfald blandt For-
eningens Medlemmer, Kræft med 4 Døds-
fald.

En Sygdom som Brystkatarrh eller
Bronchitis staaer opført med ikke mindre
end 94 Tilfælde.

De andre Sygdomsaarsager er der ikke
nogen væsentlig Grund til at specificere,
da det for Størsteparten drejer sig om
de almindelige forefaldende Sygdomme,
som enhver Sygekasse er underkastet.

Som jeg alt adskillige Gange før har
berørt, har en Del Principaler i Aarenes
Løb betænkt Foreningen med et aarligt
Bidrag, og vi vil ogsaa have set, at disse
Bidrag ere blevne anvendte eller hen-
lagte til forskellige Formaal, for nu til-
sidst at havne i Begravelseskassen.

De Principaler, som har ydet Forenin-
gen disse Bidrag i de forløbne Aar ere:

Hr. C. Ferslew fra 1860 til 1906	960 Kr.
— Em. Bærentzen fra 1860 til 1873	300 —
— J. Sivertsen fra 1860 til 1902	410 —
— Th. Bergh fra 1860 til 1869	100 —
— A. Hansen fra 1860 til 1861	20 —
— P. Møller fra 1860 til 1861	14 —
— F. W. Solem fra 1860 til 1863	40 —
— C. Otto fra 1860 til 1906	380 —
— C. M. Tegner fra 1860 til 1863	50 —
— Tegner & Kittendorff fra 1860 til 1881	200 —
— Edv. Jantzen fra 1871 til 1904	270 —
— Chr. Cato fra 1871 til 1906	240 —

At overføre . . . 2984 Kr.

Overført . . . 2984 Kr.

Hr. J. K. Manza i 1871	2 —
— Thilemann i 1874	10 —
— Vilh. Søborg fra 1874 til 1892	190 —
— Axel E. Aamodt fra 1874 til 1906	330 —
— Tauber fra 1875 til 1877	45 —
— Joh. Jacobsen fra 1886 til 1891	60 —
— E. Berg & Co. fra 1886 til 1893	90 —
— Philipsen & Co. fra 1887 til 1906	200 —
Aktieselskabet Hoffensberg fra 1891 til 1906	160 —
Hr. Frode Hass fra 1896 til 1906	110 —

Ialt . . . 4181 Kr.

Hertil kommer tillige en Gave fra Enke-
fru Eickhoff paa 200 Kr., og endvidere
fra D'Herrer

Chr. Cato	22 Kr. 75 Øre.
C. Aller	22 — 75 —
Edv. Jantzen	22 — 75 —
L. Jentsch	3 — 50 —

Disse sidste 4 Poster var D'Herrers
indbetalte Bidrag til Alderdomsunder-
støttelseskassen, som blev oprettet i 1887,
men alter opløst i 1895, og som vi ved,
blev den opsparede Kapital tilbagebetalt
Medlemmerne.

Der er i de forløbne Aar udbetalt i
Sygehjælp 25,770 Kr. 27 Øre til 583 Med-
lemmer, fordelt paa 18,103 Sygedage.

Udgiften til Medicin fra 1882 indtil nu
har ialt andraget 9,835 Kr. 64 Øre, og
Lægehonoraret fra 1874 indtil Dato har
beløbet sig til 15,136 Kr. 50 Øre.

Den moderede Hospitalsudgift fra 1877 til 1907 har været 3,341 Kr. 76 Øre.

Der er i de forløbne Aar optaget 453 nye Medlemmer, som har betalt i Indskud 531 Kr.

Det indbetalte Kontingent har ialt andraget 60,096 Kr. 71 Øre.

Minimum var i 1864 med 83 Rigsdaler 3 Mark = 167 Kr., hvori Krigen væsentlig var Skyld; som tidligere bemærket var af 32 Medlemmer de 11 indkaldte til Krigstjeneste. Og Maksimum i 1902 med 3050 Kr. 50 Øre med et Medlemsantal af 128.

Renterne i de forløbne Aar har ialt været 9,877 Kr. 90 Øre.

Sygekassen har ved Udgangen af 1906 en Kassebeholdning paa 4,312 Kr. 54 Øre.

Medlemsantallet er nu 236 (129 Lithografer og 107 Hustruer og Enker).

BEGRAVELSESKASSEN.

Som vi af det foregaaende vil have set, bestod Foreningen ved sin Dannelse af flere forskellige Led eller Afdelinger, hver med sit specielle Formaal. Vi have set, at der foruden Sygekassen ogsaa fandtes et Stiftelsesfond, endvidere en Laanekasse og en Hjælpekasse og som en af de vigtigste tillige en Begravelseskasse.

Men medens de tre af dem kun opnaede en kortvarig Tilværelse, blev dette

ikke Tilfældet med Begravelseskassen, dertil var den for nøje og intimt forbundet med Sygekassen og var i mange Aar paa en Maade en Del af selve denne.

I det efterfølgende skal jeg give et lille Overblik over dens Virksomhed i de hensvundne Aar.

Som en lille Mærkelighed skal anføres, at medens Vedtægterne baade for Sygekassen, saavel som for de tre andre nævnte Formaal, omfattede adskillige Paragraffer, bestod Begravelseskassens Vedtægt kun af en eneste Paragraf i Foreningens første Love; denne lød saaledes:

„Naar et Medlem afgaar ved Døden, udbetaler Foreningens Kasserer til den Afdødes Nærmeste, mod Forevisning af Dødsattest, en Begravelseshjælp af 30 Rigsdaler. Heraf udreder Kassen de 10 Rigsdaler, de øvrige 20 Rd. paalignes Medlemmerne og indbetales i den paafølgende Uge.“

Dette var alt, hvad Lovene indeholdt om Begravelseskassen paa den Tid. Men i et af Regnskaberne fra 1868 staar opført en Begravelseshjælp ved Lithograf L. Müllers Jordefærd, som jeg ikke kan lade være med at anføre, da det lader til, at den nye Bestyrelse, som kom til at lede Foreningen efter den skæbnesvangre Katastrofe Aaret forud, er gaaet meget samvittighedsfuldt til Værks, idet hver enkelt Post er specificeret. Regnskabet ser saaledes ud:

L. Müllers Begravelse betalt med Ligkiste, Ligtøj, Transport til Kapellet 14 Rd.

Betalt paa Begravelseskontoret 7 Rd. 1 M. 4 Sk.

For at klæde Liget 1 Rd.

Quartermesteren paa Hospitalet 2 M.

Pastor Bülow for Jordpaakastelsen 3 Rd. Krandsse 2 Rd. „ M. 8 Sk.

Graverkarlen Drikkepenge 2 M.

Budet, som bragte Efterretningen om Müllers Død 1 M.

Ialt: 28 Rd. „ M. 12 Skilling.

Rimeligvis har Foreningen selv maattet besørge Begravelsen over den afdøde, saa at det specificerede Regnskab af den Grund er bleven opført som vist, men kuriøst ser det ud.

Som vi ser, var Begravelseshjælpen sat til 30 Rd., af hvilke Kassen dog kun ydede de 10, medens de 20 blev paalignet Medlemmerne. Denne Ordning varede dog vist kun de første 10 Aar; thi efter de nye Love, som blev vedtagne saavel for Syge- som Begravelseskassen i 1867, maa der være bleven foretaget en Ændring, hvorved Kassens Bidrag er bleven forhøjet til 30 Rigsdaler og Medlemmernes sat til 3 Mark. Disse Oplysninger har jeg fundet i Regnskaberne fra Aaret 1870, hvor en saadan Post findes opført med de ovennævnte Summer.

Disse Vedtægter for Begravelseskassen stod ved Magt i de paafølgende 10 Aar indtil 1877, da Foreningens Love atter bleve reviderede. Og der finder vi atter,

at Begravelseshjælpen er forhøjet til 80 Kr. som Kassens Bidrag, medens Medlemmernes vedblev at være 1 Kr.

I disse Love finder vi en §, som berører det Forhold, jeg omtalte før, nemlig den: „At i Tilfælde af, at den Afdøde ingen Familie eller Paarørende har, besørger Bestyrelsen Begravelsen, ligesom Sygeunderstøttelsen i saa Tilfælde tilfalder Foreningens Kasse.“

Atter i Aaret 1879 sker der en Ændring i Begravelseskassens Vedtægter. Hidtil havde Medlemmernes Hustruer ikke været indbefattede i denne Kasse. I Sygekassen har vi jo set, at de paa det Tidspunkt havde baade Læge og Hospitalshjælp, men i Begravelseskassen var de udelukkede. Men i nævnte Aar indkom Hr. Carl Svendsen med et Forslag, som gik ud paa at yde en Begravelseshjælp ved Medlemmernes Hustrus Død. Gaaende ud fra, at det ved en saadan Lejlighed som oftest kneb med at have de fornødne Midler ved Haanden, og at en saadan Hjælp derfor vilde være meget kærkommen.

Dette Forslag lød paa, at Kassen gav et Bidrag af 40 Kr. og hvert Medlem 50 Øre ved et Medlems Hustrus Død, naar vedkommende Medlem havde svaret Kontingent i mindst 3 Aar.

Ligeledes kunde Enker efter Medlemmer, saalænge de forbleve i ugift Stand, erholde ovennævnte Hjælp mod et maanedligt Kontingent af 30 Øre.

Dette blev enstemmig vedtaget paa Ge-

neralforsamlingen, og Foreningen havde derved en Fordel mere at byde sine Medlemmer.

I Aaret 1885 sker der atter et Fremskridt indenfor Begravelseskassen, idet gifte Medlemmer ved et Barns Død faar udbetalt en Pengenhjælp af 5 Kr., naar Barnet er under 2 Aar og 10 Kr. fra 2 til 15 Aars Alderen.

Endvidere, at et Medlem, som rejste bort her fra Byen, kunde vedblive at være Medlem af Begravelseskassen og nyde den ovennævnte Begravelseshjælp for sig selv, Hustru og Børn mod at betale et maanedligt Kontingent af 50 Ore, samt i Lighed med de øvrige Medlemmer 1 Kr. ved et Medlems Død og 50 Ore ved et Medlems Hustrus Død. At dette var et stort Gode for et Medlem, som efter at have betalt Kontingent i en længere Aarrække pludselig blev nødsaget til at rejse bort her fra Byen, siger sig selv. Af Sygekassen kunde han jo ikke vedblive at være Medlem, naar han ikke opholdt sig her, men alene det, at Begravelseshjælpen var ham sikret i et saadant Tilfælde, var dog altid en Trøst; og flere have da ogsaa i Aarenes Løb gjort Brug af denne Ret.

Denne Bestemmelse stod ved Magt i adskillige Aar; dog skete der en lille Skærpelse i Aaret 1900, idet Kontingentet da blev forhøjet fra 50 Ore til 75 Ore for saadanne Medlemmer.

I 1890 blev der føjet en ny § til Kassens Vedtægter; som alt omtalt under

Sygekassens Historie, indkom nævnte Aar afdøde Oluf Ferdinand Jensen med et Forslag, som gik ud paa, at ved et Medlems eller et Medlems Hustrus Begravelse tilsiges efter Tur 20 Medlemmer til Ligfølge. Udeblivelse efter Tilsigelse medfører en Mulkt af 1 Kr., som tilfalder Foreningens Kasse.

Dette Forslag blev motiveret med, at det kunde ske og ogsaa havde vist sig at være Tilfældet, at der ved en Begravelse ikke var mødt saa mange, som der var nødvendigt for at bære den afdøde til det sidste Hvilested. At et saadant Tilfælde maatte gøre et trist og pinligt Indtryk paa den afdødes Paarørende, er jo let forklarligt, og Forslaget blev da ogsaa enstemmig vedtaget. At det i Tidens Løb hos enkelte ikke vandt den Anklang, som Forslaget tilsigtede, er jo en Sag for sig.

I Aaret 1894 sker der da ogsaa en Ændring i ovennævnte Vedtægt, idet der paa en Generalforsamling blev vedtaget en Tilføjelse, som lød saaledes:

Ekstraordinære Medlemmer, det vil sige Medlemmer eller Firmaer, som foruden det maanedlige Kontingent betaler 10 Kr. aarlig, ere fritagne for Ligfølge.

Nu gaar der atter en Del Aar, uden at der sker nogen Forandring i Begravelseskassens Vedtægter, men da Foreningen i 1903 blev statsanerkendt, havde det til Følge, at Begravelseskassen blev adskilt fra Sygekassen, saaledes at den fra nu af danner en særskilt Forening med eget

Regnskabsvæsen, dog under samme Bestyrelse som Sygekassen. — Vi har set, at den ved Foreningens Stiftelse kun havde en enkelt §, som den blev styret efter, og vi har ogsaa set, at der i Aarenes Løb er kommen flere og flere Tilføjelser til; disse kulminerede imidlertid i 1903, idet den nu kom til at tælle ikke mindre end 12 §.

Kontingentet er nu 15 Øre maanedlig pr. Medlem, saavel som for disses Hustruer og for Lærlinge, og Begravelseshjælpen er ansat efter en Skala efter den Tid et Medlem har betalt Kontingent til Foreningen, nemlig:

i 1 Aar	50 Kr.
- 2 —	75 —
- 3 —	100 —
- 4 —	125 —
- 5 —	150 —
- 6 —	175 —
- 7 — og derudover	200 —

For Lærlinge udbetales 50 Kr.; men naar han har udlært og indtræder i Sygekassens forhøjede Kontingent, regnes den Tid ham tilgode, i hvilken han har været Medlem som Lærling.

Ligeledes blev Hjælpen ved Medlemmers Børns Dødsfald forhøjet til 10 Kr. under 2 Aar og 20 Kr. fra 2 til 15 Aars Alderen.

For de Enker, som hidtil have været Medlemmer af Begravelseskassen, er Begravelseshjælpen forhøjet til 100 Kr. mod et maanedligt Kontingent af 25 Øre.

Som vi ser, er det tidligere ekstra Kon-

tingent, henholdsvis 1 Kr. og 50 Øre, som ved et Dødsfald blev paalignet Medlemmerne, nu bortfaldet.

Endvidere er der nu en §, som omhandler Dødsfald ved Ulykkestilfælde i det første Aar efter Oplagelsen. I et saadant Tilfælde udbetales der 50 Kr.

At kun Medlemmer af Sygekassen kan optages og være Medlem af Begravelseskassen, noteres kun for Fuldstændighedens Skyld.

Mødepligten ved Begravelser er som tidligere, men Udeblivelsen derfra er bleven skærpet, idet Mulkten 1 Kr. er bibeholdt, men den udeblevne er desuagtet pligtig til at møde ved næste Begravelse.

Da Foreningen blev statsanerkendt, overgik som tidligere omtalt Halvdelen af dens Formue til Begravelseskassen som et Reservefond, og den ejer nu en Kapital paa 4,357 Kr. 54 Øre.

Begravelseskassen har siden sin Stiftelse i 1857 indtil nu udbetalt i Begravelseshjælp til 53 Medlemmer og 14 Hustruer ialt 10,174 Kr. og til 52 Børn 370 Kr.

I det foregaaende har jeg kort omtalt de forskellige Funktionærer, som have virket i Foreningens Tjeneste i de foreløbne 50 Aar. Men da det muligvis kan interessere Medlemmerne at stifte lidt nærmere Bekendtskab med nogle af de Mænd, som gennem de forskellige Tider har siddet inde med Tillidsposterne

indenfor Foreningen. Og da det for de flestes Vedkommende er lykkedes os at skaffe Portrætter af disse, som her er gengivne, skal jeg forsøge i det efterfølgende at give nogle Oplysninger til bedste, saa godt, det er mig muligt.

Dog vil jeg først omtale de 3 Æresmedlemmer, som i Anledning af Jubilæet er blevne udnævnte som saadanne.

J. C. Ferslew.

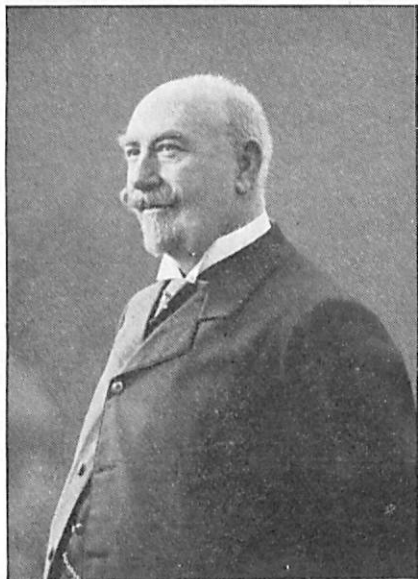
J. C. FERSLEW er født den 3. Marts 1836 her i Kjøbenhavn som Søn af afdøde Gravør Ferslew, der i Forbindelse med H. J. Bing var Indehaver af et lithografisk Etablissement. Den unge Ferslew, som kom i Lære som Gravør, rejste efter sin Uddannelse til Udlandet, men overtog efter sin Hjemkomst 1857 sin Faders Forretning og kan altsaa ogsaa i Aar

fejre 50 Aars Jubilæum som Chef for denne sin Virksomhed. Hr. Ferslew indførte, kort Tid efter sin Overtagelse af Trykkeriet, den første Hurtigpresse, hvad der paa den Tid var noget af en Begivenhed; tillige tog han Dampkraften i sin Tjeneste som Drivkraft for sit Trykkeri. I 1863 oprettede han et Bogtrykkeri og startede i 1864 Bladet „Dags Telegraf“, endvidere i 1873 „Aftenposten“, i 1876 „Nationaltidende“ og i 1892 „Dagbladet“. Desuden anlagde Hr. Ferslew en Papirfabrik paa Frederiksberg, hvortil Stenrykkeriet og en Del af Bogtrykkeriet senere blev henflyttet. Disse to sidstnævnte Virksomheder blev dog senere efter en stor Brand forlagt til Christianshavn under Navn af Centraltrykkeriet. Endvidere grundlagde han en Cellulosefabrik i Kattinge ved Roskilde. Som man vil se, har Hr. Ferslew udfoldet en overmaade stor Virksomhed i den forløbne Tid og skildres af alle, som kender ham, som en elskværdig, dygtig og beskeden Mand, der helst ønsker at træde saa lidt i Forgrunden som muligt. Som Paaskønnelse for, hvad han i Tidens Løb har udrettet, blev han for en Del Aar siden udnævnt til Etatsraad.

Som en Tak for den Sympathi, han i samfulde 47 Aar har vist Foreningen, besluttede dens Medlemmer at udnævne ham til Æresmedlem.

CHR. CATO er født den 8. Juli 1842 og kom i Lære som lithografisk Trykker;

efter at være udlært som saadan indtraadte han i 1862 som Medlem af Foreningen og tog straks livlig Del i dens

Chr. Cato.

Anliggender. I 1871 blev Hr. Cato valgt til Kasserer og beklædte denne Post i 3 Aar indtil Aaret 1874, men fratraadte da for at vie sine Kræfter til Ledelsen af et Stentrykkeri, han i 1869 havde startet. Han indtraadte paany 1877 i Bestyrelsen som Næstformand og fungerede som saadan et Aar. — Fra en beskeden Begyndelse er det lykkedes ham ved Dygtighed og Energi at oparbejde sit Trykkeri til at være et af de første her paa Pladsen. Hr. Cato har stedse med Interesse omfattet Foreningen i de mange Aar, han har staaet som Medlem

af den, og er kendt som et humant og elskværdigt Menneske.

Da den lithografiske Principalforening for en halv Snes Aar siden blev stiftet, var han et Par Aar dens Formand og ledede den med Klogskab og Dygtighed.

Blev i Anledning af Sygekassens 50 Aars Jubilæum udnævnt til dens Æresmedlem.

CARL ALLER, som blev det tredie Æresmedlem af Foreningen, er født den 25. November 1845 og blev udlært som Lithograf. Indtraadte som Medlem af For-

Carl Aller.

eningen 1868 og blev i 1871 valgt til Revisor og virkede som saadan i nogle Aar.

Hr. Aller, som var en dygtig Lithograf, syslede i sin Fritid meget med Fo-

tografien, som paa den Tid kun var meget lidt kendt herhjemme, og opnaaede efter en Del Forsøg omsider ad fotografisk Vej at overføre Billeder paa Sten. Dette førte til, at han i 1875 begyndte paa Udgivelsen af et illustreret Ugeblad „Familie-Journalen“, som fra en mindre Begyndelse nu er naaet til at blive Landets mest udbredte Ugeblad, som tæller Læsere og Abonnenter i alle Samfundslag.

Hr. Aller, som begyndte sin Virksomhed under beskedne Forhold i Blaa-gaardsgade med en enkelt Presse, har nu forlagt sin store Bedrift til Valby, hvor han beskæftiger en Mængde Mennesker i forskellige Brancher indenfor det grafiske Fag, som alle sætter stor Pris paa hans humane og elskværdige Optræden under alle Forhold. Desuden har han ogsaa for nogle Aar siden oprettet et Trykkeri i Helsingborg og senere overtaget det gamle ansete Bianco Lianoske Bogtrykkeri her i Byen.

Professor, Dr. med. H. P. Ørum, født den 1. Januar 1847 og død den 20. Oktober 1904, var Foreningens første og mangeaarige Læge, som med stor Dygtighed og Nidkærhed omfattede sin Gerning indenfor Sygekassen. Hr. Ørum var født i Kjøbenhavn og blev Kandidat i 1872. Kort efter blev han Assistent ved Universitetets fysiologiske Laboratorium og senere Kandidat paa Almindelig Hospital. Den 1. Oktober 1874 blev han,

som tidligere omtalt, Foreningens Læge. I 1884 tog han den medicinske Doktorgrad for en Afhandling om Æggestoksvulsternes kemiske Ejendommeligheder. I Aarenes Løb fik han mange Tilidsposter indenfor forskellige Virksomheder, men at nævne dem alle her vil føre for vidt; kun skal anføres, at Hr.

H. P. Ørum.

Ørum var den egentlige Stifter af „Foreningen for Lægevagtstationer“. I 1894 blev han valgt til Medlem af Borgerrepræsentationen og virkede som saadan i ca. 8 Aar; i denne Stilling gjorde hans store Kundskabsfylde og Dygtighed i administrativ Retning udmærket Fyldest. I 1890 blev han Ridder af Dannebrog, og senere modtog han endvidere Sølvkorset

og blev endelig i 1899 udnævnt til Professor.

Hr. Ørum var et godt og humantænkende Menneske, som i vide Kredse havde vundet sig en Mængde Venner, der med Vemod modtog Budskabet om hans Død.

I de senere Aar havde han ofte maattet høre ilde for sin Stilling som Borgerrepræsentant; men da Budskabet om hans Død indtraf, mødtes dog alle Partier i Anerkendelse af hans store Dygtighed og Pligtopfyldelse, og selv hans værste politiske Modstandere sænkede Kaarden ved hans Baare.

Hans Minde vil længe leve i Foreningen.

Af Foreningens Stifter H. TH. HANSEN, der baade fungerede som Formand og Kasserer de første 10 Aar, er det ikke lykkedes os at skaffe noget Billede; lige-
saalidt som nogen Oplysning om, naar han er født. Han var udlært som Trykker og skildres som et gemytligt og vindende Menneske, som forstod at besnære dem, han kom i Berøring med.

Sammen med ovennævnte ledede J. C. ROSENHAGEN Foreningen i samme Tidsrum som Medbestyrer. At han ikke bedre var i Stand til at kontrollere den andens Færd indenfor Foreningen, end Tilfældet udviste, var efter de Oplysninger, jeg har indhentet, næppe hans Skyld, idet Formanden eller Kassereren, hvad man

nu vil benævne ham for, skal have haft to Sparekassebøger, af hvilke han selv udfyldte den ene, saa den stadig kom til at stemme med Regnskabet, medens han rask væk hævdede Pengene til sit eget Brug paa den anden. Derved var Kontrollen meget vanskelig for ikke at sige

J. C. Rosenhagen.

omtrent umulig for Rosenhagen og de daværende Revisorer.

Bemeldte Rosenhagen skildres som en stilfærdig og elskværdig Mand, som allerede den Gang var noget til Aars, men hans Fødselsdag kendes ikke mere. Han var efter Sigende en dygtig Kridttrykker. Han udtraadte paa Grund af Bortrejse af Foreningen i Marts 1870.

A. KRÖCHER, som paa en Maade var den, der atter bragte Foreningen paa Fode efter Katastrofen i 1867, var en indvandret tysk Lithograf. Han var en meget intelligent og energisk Mand, som indgød Tillid hos alle, hvem han kom i Forbindelse med. Han havde været Medlem fra Foreningens Begyndelse og taget livlig Del i alt vedrørende denne. I nogle Aar fungerede han som Revisor og over-

tog, som tidligere nævnt, Posten som Formand i 1867 og ledede Foreningen ca. 1 Aar som saadan, efter hvilken Tid han trak sig tilbage. I April 1871 traadte han

A. Kröcher.

ud af Foreningen og rejste tilbage til Tyskland. Efter Forlydende skal han endnu leve i Hamburg.

P. ANDERSEN blev Foreningens første Kasserer, efter at Formands- og Kassererposten i 1867 var blevne adskille-

P. Andersen.

Han fungerede som saadan i ca. 1 Aar til 1868; tidligere havde han været Medbestyrer i 2 Aar. Efter at være frattraadt som Kasserer, blev han valgt til For-

mand og beklædte denne Stilling i 3 Aar fra 1868 til 1871.

Hr. Andersen var en rolig og beskednen Mand, som var udlært som Trykker og var Medlem af Foreningen fra dens Stiftelse. Han traadte senere ud af Faget for at gaa over i Restauratørvirksomheden, men vedblev dog til sin Død at være Medlem af Foreningen. Han var født 1838 og døde den 26. November 1900.

I samme Periode 1868—71 var VILHELM OTTO BENTZON Kasserer. Han er født den

Otto Bentzon.

14. Januar 1842 og er udlært som Lithograf og Medlem fra 1862. I 6 Aar fungerede han som Revisor og tog lidligere megen Del i Foreningslivet. De forskellige Poster røgtede han med Dygtighed, men har i mange Aar ikke taget officiel Del i Foreningens Anliggender.

EDVARDT ERENST JANTZEN, som var Formand fra 1871—74, var født den 2. Februar 1838 og udlært som Trykker. Han var Medlem fra Foreningens Stiftelse og omfattede med Varme Forenin-

gen lige til sin Død, som indtraf den 8. Marts 1904. Han var Indehaver af et mindre Trykkeri og var af et jovialt

Edvardt Erenst Jansen.

og elskværdigt Gemyt og afholdt af alle, som kendte ham.

IVAR EMIL JØRGENSEN, som blev Formand i 1874, er født den 9. Januar 1839 og udlært som Trykker. Blev Medlem af Foreningen i 1860 og er altsaa et af de ældste nulevende Medlemmer. Hr.

Ivar Emil Jørgensen.

Jørgensen har været Indehaver af Formandsposten i 10 Aar, og har i den lange Aarrække nedlagt et stort og dygtigt Arbejde indenfor Foreningen i denne Stil-

ling; og har i det hele taget omfattet Foreningen med stor Nidkærlighed og Interesse. Han blev som sagt første Gang valgt til Formand i 1874, men fratraadte i 1877 for atter at blive valgt i 1879 og de paafølgende Aar lige til Aaret 1886. Hr. Jørgensen er meget afholdt af de mange, han i Aarenes Løb er kommen i Forbindelse med, og har i nogle og tyve Aar virket selvstændig som Principal; de første Par Aar sammen med Hr. E. Berg, senere indtil den Dag i Dag med Hr. FERDINAND OLSEN.

Ferdinand Olsen.

Denne sidstnævnte, som ogsaa har virket indenfor Foreningens Bestyrelse, er født 1852 og ligeledes udlært som Trykker. Indtraadte i Foreningen 1873 og blev valgt til Repræsentant i 1877 indtil 1879. Blev derefter i 1883 valgt til Kasserer og sad inde med denne Post i 2 Aar, for da i 1885 at blive valgt til Næstformand, men fratraadte som saadan i 1886. Hr. Olsen er en nobel og bramfri Mand, som stedse omfatter Foreningen med Sympathi og Interesse, og som i de forskellige Stillinger indenfor For-

eningen udførte et dygtigt og samvittighedsfuldt Arbejde.

EDVARD GREES, født 1846 og død 1896, blev udlært som Lithograf og indtraadte

Edvard Grees.

som Medlem i Aaret 1873. Blev i Aarene 1877—79 valgt til Kasserer, men fra- traadte sidstnævnte Aar for dog igen at blive valgt til samme Post i 1885, som han dog kun beklædte indtil 1886. Hr. Grees var i adskillige Aar, indtil sin Død, Indehaver af det Thilemanske Tryk- keri. Han var af en noget indesluttet Natur og kun lidet talende, men de, der stod ham nær og forstod ham, holdt overordentlig meget af ham.

Sin Gerning indenfor Foreningen om- fattede han med stor Interesse.

Afdøde RUDOLF NIELSEN, som var Formand i Aarene 1877 og 78, er det ikke lykkedes os at skaffe noget Billede af. Han var født 1837 og blev udlært som Trykker. Blev Medlem i 1873, men tog efter at være fra- traadt som For- mand ikke synderlig Del i Foreningens Virksomhed. Han var en gemytlig og

joyial Mand, som havde et lille Tryk- keri; han døde den 19. December 1887.

CARL THORVALD HEDEGAARD er født 26. August 1839 og udlært som Trykker; blev Medlem 1866 og har stedse taget livlig Del i Foreningsvæsenet. Han blev i 1874 valgt til Kasserer og fungerede som saadan i 3 Aar. I 1883 blev han valgt til Næstformand, men fra- traadte i 1885. Desuden har han virket som Re- præsentant i Aarene 1877 og 78 og som Revisor fra 1885 til 86.

Hr. Hedegaard er en stille og rolig Mand og vel lidt af de fleste. Tiltrods for sin fremrykkede Alder arbejder han endnu ved Faget.

Carl Thorvald Hedegaard.

CHRISTIAN PETERSEN, som ligeledes er udlært som Trykker, er født 1846 og blev Medlem af Foreningen i 1873. Indtraadte allerede i Bestyrelsen som Næstformand i 1874, hvilken Stilling han beklædte i 2 Aar. Blev derpaa i 1879 valgt til Kas- serer og beholdt denne Post i 4 Aar indtil 1883; har tillige virket som Repræ- sentant i 1 Aar.

Hr. Petersen er en energisk og dygtig Mand med en bestemt og selvstændig Karakter, som med Dygtighed og Klogskab har ledet de forskellige For-

Christian Petersen.

eninger indenfor Faget i Tidernes Løb. Beklæder for Øjeblikket Posten som Formand i „Dansk lithografisk Princippforening“.

Har i nogle og tyve Aar sammen med Hr. E. Berg været Indehaver af et Bog- og Stentrykkeri her i Byen.

Carl Georg Christian Svendsen.

CARL GEORG CHRISTIAN SVENDSEN er født den 1. November 1842 og udlært som Trykker. Blev Medlem i 1873 men rejste i 1882 bort fra Byen; indtraadte

efter sin Tilbagekomst i 1886 paany i Foreningen. Har i Aarenes Løb udfoldet en stor Virksomhed indenfor Sygekassen, som han stedse omfatter med stor Kærlighed. Blev 1876 valgt til Næstformand, men fungerede kun et Aar; blev atter i 1879 valgt til samme Post, som han beholdt til Midten af 1882. I 1888 indtraadte Hr. Svendsen i Repræsentantskabet, men afgik som saadan efter et Aars Forløb, blev dog atter indvalgt som Medlem af samme i 1893 og er siden stadig bleven genvalgt til samme Tillidspost, og har altsaa røgtet dette Hverv i 15 Aar.

Hr. Svendsen, som for en Del Aar siden er udtraadt af Faget er meget afholdt blandt Foreningens Medlemmer, hvilket ofte har vist sig ved de forskellige Generalforsamlinger, hvor han tit har fungeret som Dirigent, godt og vel en Snes Gange.

GEORG WILLIAM LASSEN, født den 16. Marts 1855 og død den 6. Marts 1905, blev udlært som Trykker og indtraadte som Medlem af Foreningen i 1875. Var et sjældent sympatetisk Menneske af en ædel og retskaffen Karakter. En Mand, som enhver kom til at ære og sætte Pris paa, der kom i nøjere Forbindelse med ham. Han var ikke af de meget talende, men det, han fremførte, var altid præget af en mandig og rolig Bestemthed, som sjælden undlod at gøre sin Virkning.

Hr. Lassen blev valgt til Repræsentant i 1889, men fungerede som saadan kun et Aar. I 1896 blev han imidlertid igen indvalgt i Repræsentantskabet og beholdt dette Hverv lige til sin Død, som indtraf ganske uventet, næppe 14 Dage efter, at han paa den ordinære Generalforsamling igen var bleven valgt for de kommende 2 Aar. Indenfor Bestyrelsen, saavel som blandt mange af Medlemmerne, og ikke mindst hos den, som skriver dette, var hans pludselige Bort-

Georg William Lassen.

gang et smerteligt Tab, som vanskeligt vil kunne glemmes.

CHRISTIAN FREDERIK SØRENSEN er født den 26. Februar 1848 og udlært som Lithograf. Blev Medlem 1874 og tog livlig Del i Foreningens Anliggender. I 1893 indtraadte han i Repræsentantskabet og virkede som Medlem af dette indtil 1903. Hr. Sørensen, som er en meget dygtig og intelligent Mand med mange alsidige Interesser, har i de 9 Aar, han har virket i Foreningens Tjeneste, udført et godt og anerkendelsesværdigt Arbejde.

Det var altid en Fornøjelse at virke sammen med ham og høre hans Mening og Anskuelse om de foreliggende Sager,

Christian Frederik Sørensen.

og med Iver og Dygtighed forfægtede han sin Opfattelse af det Spørgsmaal, som forelaa til Behandling, og hans Mening blev altid paahørt med Interesse, og selv om den ikke altid faldt ganske i Samklang med alles indenfor Bestyrelsen, blev hans Standpunkt dog stædse respekteret og taget under Overvejelse.

Valdemar Emanuel Ernst.

VALDEMAR EMANUEL ERNST er født den 27. Maj 1854 og udlært som Trykker. Blev Medlem i 1874 og er et gammelt ihærdigt Foreningsmedlem, hvis Specia-

litet har været den at virke som Revisor, hvilken Stilling han har beklædt i 22 Aar. Han blev første Gang valgt til denne Post i 1879 og beholdt den til 1883, for atter i 1886 at blive valgt som saadan igen. Denne Stilling beklædte han uafbrudt til 1904. I 1905 blev Hr. Ernst valgt som Suppleant til Repræsentantskabet, og ved G. W. Lassens Død, der som før omtalt indtraadte faa Dage efter, blev Hr. Ernst indsat som Repræsentant i den ledigblevne Post, hvilken Stilling han nu varetager.

Hr. Ernst er et elskværdigt og samvittighedsfuldt Menneske, som med Nidkærlighed røgter de ham betroede Iiverv, og som de, der har lært ham at kende, kommer til at holde af og sætte Pris paa.

CHRISTIAN WILLIAM THEOBALD JOHNSEN, født den 16. December 1857, er ligeledes udlært som Trykker og indtraadte som Medlem i 1876. I de første 10 Aar førte han en temmelig ubemærket Tilværelse indenfor Foreningen, deltog vel hyppigt i de forskellige Møder eller Generalforsamlinger, men havde ikke noget Mandat som Indehaver af nogen Tillidspost i denne Aarrække. Hvad vel nærmest maatte søges i hans medfødte Beskedenhed; men i 1886 sker det uventede, at han bliver valgt til Foreningens Formand. Det var nemlig gaadt op for en stor Del af Medlemmerne, at han sad inde med gode Administrations-

evner, som han paa den Tid havde vist at gøre gældende indenfor en anden Forening i Faget. Den Post, han nu gik ind til, var ikke nogen let Bestilling, og Arven efter den tidligere dygtige Formand Hr. Em. Jørgensen var ikke let at løfte. Men han gik til sin nye Opgave med Lyst og Energi, og selv om Begyndelsen her, som i alle andre Forhold, var lidt famlende og besværlig, fandt han sig dog hurtig til Rette. Og

Christian William Theobald Johnsen.

at Medlemmerne har ment det samme, viser den Kendsgerning, at han stadig i Aarenes Løb er bleven genvalgt og sidder inde med Formandspladsen paa 21. Aar.

Hr. Johnsen har i de mange Aar udført et overordentligt stort Stykke Arbejde i Foreningens Tjeneste og er personligt et rart og elskværdigt Menneske, som gerne vil gøre alle tilpas, og den bedste Ros jeg kan give ham er den, at han næppe har en eneste Uven, hvad der vil sige meget i vore Tider.

GUSTAV ADOLF THORVALD KLEMMERT er født den 30. August 1848 og er ogsaa udlært som Trykker. Han blev Medlem i 1873 og er en ægte Type paa et Foreningsmenneske, som med Dyglighed og Forstaaelse af den Opgave, han er bleven betroet, sætter al sin Energi ind

Gustav Adolf Thorvald Klemmert.

paa at udføre det ham beskikkede Hverv. Første Gang, hans Navn nævnes blandt Tillidsmændenes indenfor Foreningen, er i 1876—77 som Revisor. Anden Gang fra 1879 til 1883 beklæder han samme Post og bliver i 1884 valgt til Repræsentant, men fungerer dog kun et Aar som saadan. Men i 1886 gør han Springet op til Kassererposten, og denne Tillid, som her blev vist ham, har han ikke senere gjort til Skamme. En Del Erfaring paa dette Omraade havde han dog allerede den Gang, idet han, saavidt jeg husker, paa den Tid sad inde med Posten som Kasserer i den daværende faglige Forening „Senefelders Minde“. I denne Forening fungerede han som Kasserer i over 10 Aar.

Hr. Klemmert har ogsaa udført et meget stort Arbejde i Sygekassens Tjeneste, og at hans Regnskaber stedse har været præget af Orden og Akkuratesse, har jeg, i de mange Aar jeg har virket sammen med ham, haft god Lejlighed til at attestere. Og jeg tror roligt at kunne sige, at bedre Kasserer faar Foreningen næppe nogen Sinde.

Hr. Klemmert er en dygtig og behagelig Personlighed, som, efter til Dels at være udtraadt af Faget, er Indehaver af en mindre Forretning med tilhørende Bogtrykkeri. — Han er ligeledes stadig siden 1886 bleven genvalgt som Kasserer og fungerer som saadan paa 21. Aar.

VIGGO HEMMING OTTO HEMMINGSEN er født den 27. Marts 1864 og udlært som

Viggo Hemming Otto Hemmingsen.

Trykker. Blev Medlem 1885 og indvalgt i Repræsentantskabet 1890. Er siden da stadig bleven genvalgt og har altsaa fungeret som saadan i 17 Aar, deraf de 12 Aar som dettes Formand.

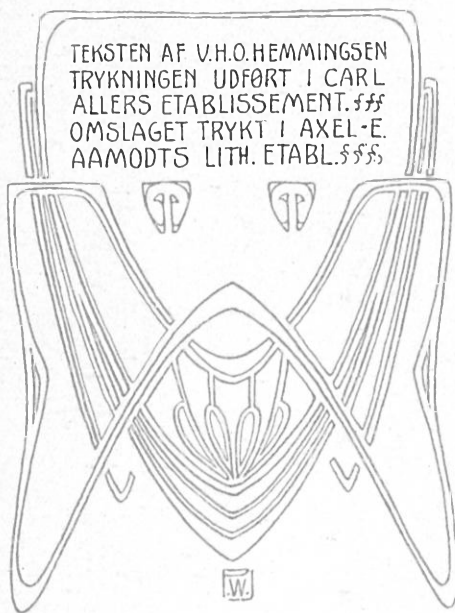
Til Slutning vil jeg ønske, at vor kære gamle Forening stadig maa vedblive at gaa fremad i Medlemstal, og at den gode og urbane Tone, som stedse, selv om Bølgerne til Tider er gaaet lidt højt, maa

vedblive at være den raadende indenfor samme, og at Tolerance og Fordragselighed altid maa finde et Fristed der. —

Og dermed Held og Lykke med de næste 50 Aar.

TEKSTEN AF V.H.O.HEMMINGSSEN
TRYKNINGEN UDFØRT I CARL
ALLERS ETABLISSEMENT. §§
OMSLAGET TRYKT I AXEL-E.
AAMODTS LITH. ETABL. §§§

W